

Kommunenes utgifter til
bosetting og integrering
av flyktninger og personer med opphold
på humanitært grunnlag i 2009

Sluttrapport fra Beregningsutvalget juni 2010

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
1.1. Mandat.....	4
1.2. Sammensetning av Beregningsutvalget.....	5
1.3. Definisjoner av viktige begreper	6
1.4. Utvalgets arbeid.....	7
1.5. Kartleggingsmetoder	7
1.5.1. Sosialhjelpsundersøkelsen.....	7
1.5.2. Introduksjonsstønadsundersøkelsen	7
1.5.3. Administrasjonsundersøkelsen.....	8
1.5.4. Helseutgifter.....	9
1.5.5. Generelle kommentarer til kartleggingen.....	9
1.5.6. Datakilder.....	9
1.5.7. Kartlegging av utgifter dekket av tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap - voksenopplæringsundersøkelsen	10
1.5.8. Utvelging av kommuner til administrasjons- og voksenopplæringsundersøkelsen	10
1.6. Nåværende tilskuddsordninger	10
1.6.1. Integreringstilskuddet.....	10
1.6.2. Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.....	12
2. Sammendrag	13
2.1. Innledning.....	13
2.2. Integreringstilskuddsordningen	13
2.2.1. Utgifter til sosialhjelp.....	13
2.2.2. Utgifter til introduksjonsstønad.....	13
2.2.3. Utgifter til administrasjon	14
2.2.4. Sammenhengen mellom utgifter til administrasjon og sosialhjelp.....	14
2.2.5. Forholdet mellom utvalgskommunenes estimerte utgifter og integreringstilskuddet	15
2.3. Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.....	15
2.3.1. Voksenopplæringsundersøkelsen	15
3. Kartlegging av utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad	17
3.1. Metode.....	17
3.1.1. Beregning av gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp.....	17
3.1.2. Beregning av gjennomsnittlig utbetaling av introduksjonsstønad.....	18
3.2. Vurdering av datakvaliteten	18
3.2.1. Underdekning av målgruppen i sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen...	18
3.2.2. Sosialhjelpsundersøkelsen.....	18
3.2.3. Introduksjonsstønadsundersøkelsen	19
3.3. Presentasjon av tallmaterialet	19
3.3.1. Resultat av sosialhjelpsundersøkelsen.....	19
3.3.2. Introduksjonsstønadsundersøkelsen	20
3.3.3. Sammenheng mellom utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad.....	21
4. Kartlegging av kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse	23
4.1. Metode.....	23
4.2. Utvalg av kommuner	23
4.3. Avgrensning av utgiftsområder	23
4.4. Gjennomføring av undersøkelsen.....	24
4.5. Vurdering av kvaliteten på datamaterialet.....	24
4.6. Kommuneutvalgets representativitet	26
4.7. Presentasjon av tallmaterialet	26

4.7.1. Totalutgiftenes fordeling på ulike utgiftsområder	26
4.7.2. Gjennomgang av kartlagte tjenesteområder	27
4.8. Utgiftsutviklingen.....	31
4.9. Sammenheng mellom administrasjons- og sosialhjelpsundersøkelsen	32
5. Kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap (Voksenopplæringsundersøkelsen)	35
5.1. Innledning.....	35
5.2. Metode.....	35
5.3. Utvalg av kommuner	35
5.4. Vurdering av kvaliteten på datamaterialet.....	35
5.5. Undersøkelsens utgiftsbegreper.....	36
5.5.1. Beregning av utgifter per time	36
5.6. Resultat av tallmaterialet	36
5.6.1. Deltakertall	36
5.6.2. Utgiftsnivået i kommunene	37
5.7. Utgiftsfordelingen.....	38
5.8. Utgiftsutviklingen.....	39
5.9. Inntekter.....	40
6. Forholdet mellom beregnede utgifter til målgruppen og integreringstilskuddet i 2009	42
Tidligere rapporter	43
Vedlegg	44
Tabeller	
Tabell 1.1 Integreringstilskuddets satser fra 1991 til 2009. Etter antall år bosatt i Norge. Kroner	11
Tabell 3.1 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp i 2008 og 2009 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner	19
Tabell 3.2 Gjennomsnittlig utbetalt introduksjonsstønad i 2008 og 2009 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner	20
Tabell 3.3 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad i 2009 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner	21
Tabell 4.1 Veide gjennomsnittsverdier innen ulike utgiftsområder. Mest brukte KOSTRA -funksjoner i parentes*	28
Tabell 4.2 Utgifter per person i målgruppen til sosialhjelpsutbetalinger, introduksjonsstønad, integreringstiltak og til administrasjon av disse. 2009. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget.	33
Tabell 5.1 Gjennomsnittlig antall deltakere i 2009 for kommunene i voksenopplæringsundersøkelsen	37
Tabell 5.2 Kommunenes gjennomsnittsutgift per undervisningstime i 2009. Kroner.....	38
Figurer	
Figur 3.1. Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger i 2009 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner	20
Figur 3.2 Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2009 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner	21
Figur 3.3 Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger og introduksjonsstønad i 2009 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner.....	22
Figur 3.4 Samlet sosial- og introduksjonsstønad per person i målgruppa i 2009 og 2008 etter botid. Kroner.....	22

Figur 4.1 Prosentvis utgiftsfordeling op utgiftsområder kartlagt i administrasjonsundersøkelsen	27
Figur 4.2 Beregnede utgifter for fem årskull til integreringstiltak og administrasjon 2001 – 2009	32
Figur 5.1 Prosentvis utgiftsfordeling på utgiftsområder kartlagt i voksenopplæringsundersøkelsen * .	39
Figur 5.2 Utgift per undervisningstime til norsk og samfunnskunnskap. Årene 1992 til 2009. Løpende kroner*	40
Figur 5.3 Resultat (inntekter minus utgifter) per undervisningstime, etter kommune. 2009.	41

1. Innledning

1.1. Mandat

Regjeringen la i juni 1990 fram Stortingsmelding nr 61 (1989-90) "Bosetting og integrering av flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag - organisering, ressursbruk og finansieringsordninger". Med utgangspunkt i Stortingsmeldingen oppnevnte Kommunal- og arbeidsdepartementet Beregningsutvalget for kartlegging av kommunale utgifter til bosetting og integrering av flyktninger. Beregningsutvalgets årlige kartlegginger inngår i regjeringens beslutningsgrunnlag for satsene på integreringstilskuddet og tilskuddet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

I 2004 sluttet Stortinget seg til regjeringens forslag i Ot.prp. nr. 2 (2004-2006) Om endringer i introduksjonsloven. Lovendringen innebar at det fra 7. januar 2005 som hovedregel ikke skulle utbetales integreringstilskudd for personer som har oppholds- eller arbeidstillatelse gitt i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd, det vil si personer som ble bosatt som familiegjenforent med personer som var innvilget opphold på humanitært grunnlag.

Fra 1. januar 2006 ble integreringstilskuddet for de som fikk familiegjenforening med personer med opphold på humanitært grunnlag gjeninnført fra år 1 til 3. Dette gjaldt imidlertid ikke de som ble bosatt i perioden 7. januar - 31. desember 2005, og denne gruppen inngikk derfor ikke i målgruppen for Beregningsutvalgets kartlegging i 2009. I praksis har det imidlertid vært vanskelig for kommunene å holde utgiftene knyttet til denne gruppen utenfor i Administrasjonsundersøkelsen, men dette har ikke hatt vesentlig betydning for resultatene fra denne delen av kartleggingen. Utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad er imidlertid individualiserte, og kan derfor avgrenses til medlemmer av målgruppen.

Fra 1.9.2005 ble tilskuddsordningen for norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere lagt om fra en timebasert og aktivitetsbasert ordning (overgangsordningen) til en rammebasert ordning ut fra objektive kriterier (per capita-ordningen). Overgangsordningen videreføres i fem år og fases ut i år 2010. Tilskudd til norskopplæring for asylsøkere i mottak omfattes ikke av denne kartleggingen. Opplæring for deltakere som betaler for opplæringen sin selv er også holdt utenfor kartleggingen

For de fleste kommunene er det vanskelig å isolere utgifter knyttet til deltakere i overgangsordning, siden deltakerne blandes i undervisningsgrupper uavhengig av hvilken ordning de utløser statstilskudd etter. I kartleggingene har utvalgskommunene derfor rapportert totale utgifter knyttet til all kommunal norskopplæring for voksne innvandrere, unntatt norskundervisning til asylsøkere som ble gjeninnført 1.9.2007. De totale utgiftene divideres på antall undervisningstimer, for å gi et bilde av utgifter per undervisningstime.

Fra 2006-kartleggingen ble Beregningsutvalgets mandatet justert for å ta hensyn til endringene som fulgte av introduksjonsloven og ny tilskuddsordning, slik at det nå lyder:

*"Integreringstilskuddet:
Beregningsutvalget skal hvert år innhente, gjennomgå og drøfte analyser og beregninger over den faktiske kommunale utgiftsutviklingen når det gjelder bosetting og integrering av flyktninger som omfattes av ordningen med integreringstilskudd.*

Beregningene skal gi et så korrekt bilde som mulig av kommunenes utgifter til personer som utløser integreringstilskudd. Kommunenes utgifter knyttet til de årskullene og gruppene som til enhver tid er omfattet av integreringstilskuddsordningen skal fremgå.

Tilskudd til norskopplæring for voksne innvandrere:

Beregningsutvalget skal hvert år innhente, gjennomgå og drøfte analyser og beregninger over den faktiske kommunale utgiftsutviklingen når det gjelder opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

Beregningene skal gi et så korrekt bilde som mulig av kommunenes utgifter til opplæring for personer som omfattes av overgangsordningen og for personer som får opplæring som en følge av at de har rett og/eller plikt til norskopplæring.

Utvalget er ansvarlig for å administrere innhenting av data og valg av beregnings- og analysemetode”.

1.2. Sammensetning av Beregningsutvalget

Utvalget har i perioden juli 2009 - juni 2010 hatt følgende sammensetning:

Fra staten:

Bjørn Holden, leder av utvalget, leder av Analyse og tilskudd, IMDi

Ohene Aboagye, leder av IMDi Vest

Anders Riis, rådgiver, Fylkesmannen i Oppland

Tor Håkon Skomsvold, seniorrådgiver, Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Fra kommunesektoren:

Nina Gran, spesialrådgiver, Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS)

Sigbjørn Iversen, fagsjef, Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester, Oslo kommune

Ståle Ruud, økonomisjef, Eidsberg kommune

Petter Stranger, rådgiver, Helse- og sosialdirektørens stab, Kristiansand kommune

Utvalgets sekretariat:

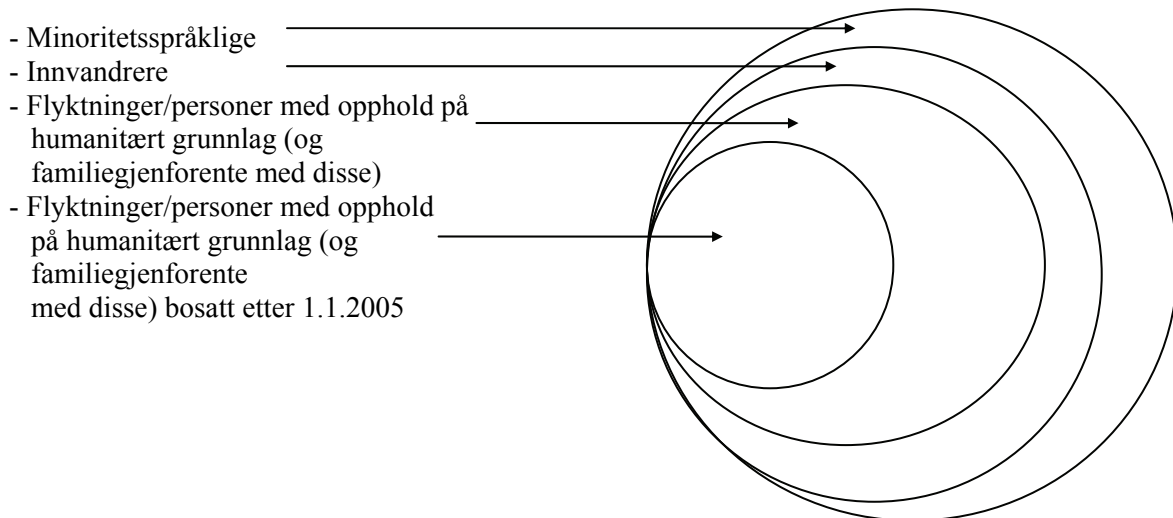
Rådgiver Agnes Aaby Hirsch, førstekonsulent Liv Johansson og rådgiver Kari Kraakenes fra Statistisk sentralbyrå (SSB) har vært utvalgets sekretariat. SSB har koordinert arbeidet med undersøkelsene.

1.3. Definisjoner av viktige begreper

Beregningsutvalget har brukt følgende definisjoner:

Minoritetsspråklig er en person som ikke har norsk, svensk, dansk eller samisk som morsmål.

Flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag er en utenlandsk statsborger som har fått innvilget flyktningstatus/politisk asyl eller opphold på humanitært grunnlag. Gruppen av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag omfatter overføringsflyktninger (kvoteflyktninger), personer som opprinnelig har kommet som asylsøkere og familiemedlemmer som gjenforenes med personer i disse to gruppene (med det unntaket som er beskrevet i avsnitt 1.1).

Beregningsutvalgets målgruppe i administrasjons-, sosialhjelps- og introduksjonsstønadundersøkelsen for 2009 er flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, registrert i Det sentrale folkeregister (DSF) med bosettingsår 2005 til 2009, og personer som er kommet til Norge som familiegjensforente med disse. Personer, som i perioden 07.01 - 31.12.05 ble bosatt som familiegjensforent med personer som var innvilget opphold på humanitært grunnlag, var ikke med i målgruppen for Beregningsutvalgets kartlegging i 2009 (som beskrevet i avsnitt 1.1).

For de personer som har fått en første tillatelse med vedtaksår senere enn første gang de ble registrert i DSF, er bosettingsår lik vedtaksår.

Barn født i mottak er inkludert i målgruppen, mens barn født etter bosetting i en kommune ikke inngår. Utvalgets kartlegging omfatter imidlertid kommunenes utgifter knyttet til barn av personer i målgruppen født etter bosetting. Det innebærer at de kartlagte gjennomsnittlige utgiftene per person som utløser integreringstilskudd blir tilsvarende høyere, og at disse utgiftene inngår i grunnlagsmaterialet for fastsettelse av integreringstilskuddet. Sagt med andre ord; barn født etter bosetting er med i telleren (utgifter), men ikke i nevneren (antall personer i målgruppen).

Beregningsutvalget presenterer nominelle beløp i denne rapporten, med mindre det opplyses om noe annet.

1.4. Utvalgets arbeid

Beregningsutvalget legger med dette fram sin 20. rapport vedrørende kommunenes utgifter til bosetting og integrering av flyktninger. Tidligere rapporter gjaldt kommunenes utgifter i årene 1990-2008.

Beregningsutvalget skal kartlegge utgifter som er relevante i forhold til to tilskuddsordninger:

- *Integreringstilskuddet.* Utgifter til *sosialhjelp, introduksjonsstønad* og til *integreringstiltak og administrasjon av integreringstiltak* kartlegges. Utgifter innen helsesektoren har tidligere av metodiske årsaker ikke blitt kartlagt, selv om disse er forutsatt dekket av integreringstilskuddet. Beregningsutvalget satte i 2006 imidlertid i gang et forsøk med kartlegging av helseutgifter, hvor 4 kommuner kartla kommunens helseutgifter til målgruppa. Resultatet av kartleggingen omtales i en rapport høsten 2006. For kartleggingsåret 2009, stipulerer utvalget helseutgiftene på samme måte som tidligere.
- *Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnsfag for voksne innvandrere.* Kartleggingen omfatter all kommunal norskopplæring for voksne innvandrere bortsett fra norskopplæring til asylsøkere og deltakere som betaler for opplæring selv (se kapittel 1.1.).

Bakgrunnen for kartleggingen er at utgifter som knytter seg til kommunenes integreringsarbeid rettet mot målgruppen ikke kan anslås direkte fra opplysninger som er tilgjengelige i kommuneregnskapet. Opplysninger om kartleggingsmetoder og for vurdering av kvaliteten på datamaterialet er gitt i omtalen av de ulike delene av kartleggingen.

Innhenting og bearbeiding av data ved direkte henvendelse til et utvalg kommuner er gjennomført av SSB på anmodning av og i samarbeid med Beregningsutvalget. Beregningsutvalget har forsøkt å redusere usikkerheten i resultatene ved å gjennomgå hvert enkelt svarskjema og be om tilleggsinformasjon hvis noe syntes uklart.

Utvalgets arbeid med denne rapporten ble avsluttet i mai 2010.

1.5. Kartleggingsmetoder

Beregningsutvalget kartlegger som nevnt utgifter for to ulike tilskudd, integreringstilskuddet og tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

For å kartlegge kommunenes utgifter forbundet med integreringstilskuddet gjennomføres tre ulike undersøkelser: introduksjonsstønadsundersøkelsen, sosialhjelpsundersøkelsen og administrasjonsundersøkelsen.

1.5.1. Sosialhjelpsundersøkelsen

Her kartlegges utbetalinger av sosial stønad til målgruppen. Det er høy pålitelighet i dette kartleggingsresultatet. Disse utgiftene utgjør 11-13 prosent av de kartlagte utgiftene. Den viktigste feilkilden som har betydning for kartleggingsresultatet er at sosialhjelp til familieegjenforente kan falle bort i undersøkelsen dersom hovedpersonen har gått ut av målgruppen.

1.5.2. Introduksjonsstønadsundersøkelsen

Her kartlegges utbetalinger av introduksjonsstønad til målgruppen. Dette er en ordning som ikke ville eksistert dersom det ikke var bosatt flyktninger. Det er høy pålitelighet i dette kartleggingsresultatet. Disse utgiftene utgjør 20-25 prosent av de kartlagte utgiftene.

1.5.3. Administrasjonsundersøkelsen

For å kartlegge kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse. Dette blir gjort fordi det per i dag ikke er mulig å hente ut disse opplysningene direkte fra allerede eksisterende kommunerapportering. Spørreskjemaet som er brukt er utarbeidet av Beregningsutvalget. I spørreskjemaet ble kommunene bedt om å anslå hvor stor del av kommunens samlede kapasitet innenfor de ulike tjenesteområdene som i 2009 ble brukt på flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt 1.1.2005- 31.12.2009.

Følgende områder inngår i administrasjonsundersøkelsen.

1.5.3.1. Sosialkontortjenester

BU kartlegger målgruppens andel av utgiftene. Noen kommuner har særskilt organisering av flykningetjenester. Da er regnskapstall direkte tilgjengelig. I andre kommuner anslås målgruppens andel forholdsmessig. Det skjer gjerne med utgangspunkt i antall i målgruppen og som oftest vektet opp for arbeidsbelastning. BU godkjenner ikke vekter høyere enn 1,75.

1.5.3.2. Administrering av introduksjonsprogram

Dette er en særskilt tjeneste for målgruppen, og er ført på egen KOSTRA-funksjon. Utgiftene skilles derfor enkelt ut fra regnskapstall. Det kan være en liten usikkerhet om fordeling av enkelte utgifter mellom voksenopplæring og introduksjonsprogrammet.

1.5.3.3. Sysselsettingsiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening

I tilfeller med særtiltak for målgruppen er det enkelt å identifisere utgiftene, men der det er generelle tiltak er det vanskeligere å beregne målgruppens andel av utgiftene.

Utgifter til kvalifiseringsprogrammet inngår fortsatt ikke i undersøkelsen. Det skyldes lav datakvalitet. Dette betyr at vi ikke får med driftsutgifter som skal være finansiert gjennom innspart sosialhjelp.

1.5.3.4. Bolig-/boligadministrasjonstjenester

Totale utgifter til bolig kartlegges ved telling av antall boliger til målgruppen og et anslag av markedsverdier. I tillegg kommer boligadministrative oppgaver (målgruppens andel av disse). Identifisering av boliger som reelt er disponert til målgruppen kan i noen tilfeller være vanskelig å kartlegge.

1.5.3.5. Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet

Dette er individbaserte tiltak til målgruppen minus andel av tilskudd til ressurskrevende brukere. Helseutgifter holdes utenfor. Beregningsutvalget er usikre på om kommunen klarer å finn alle i målgruppen som mottar tjenestene.

1.5.3.6. Barne- og ungdomsvernet

Klientrettede utgifter til barn i målgruppen med tiltak i barnevernet har de fleste kommunene oversikt over, slik at man får frem eksakte tall for utgifter til barn i målgruppen. Ved beregning av barnevernskontorets utgiftsandel er usikkerheten på lik linje med sosialkontortjenesten.

1.5.3.7. Ekstratiltak i grunnskolen

Når det gjelder ekstra norsk og morsmål skal kommunene rapportere målgruppens andel av kostnaden til tiltak utover det som tidligere ble dekket av det særskilte tilskuddet som nå inngår i rammetilskuddet. Dersom tiltak ikke er innrettet særskilt mot målgruppen er det en utfordring å definere individer i målgruppen.

1.5.3.8. Kultur og ungdomstiltak

Her kartlegges målgruppens andel av utgiftene på tjenesteområdet. I de fleste tiltak utgjør målgruppen en relativt liten andel, samme avgrensingsproblem som nevnt tidligere.

1.5.3.9. Barnehager

Her kartlegges målgruppens andel av netto utgifter. Her kan det som for andre områder være usikkerhet rundt beregning av andelen til målgruppen når det gjelder kommunens kostnader til særskilte tiltak i barnehagene.

1.5.3.10. Felleskostnader

Her kartlegges målgruppens andel av netto utgifter på området (KOSTRA-funksjoner 120, 130 og 180). Her er det ofte ulike utgangspunkt for andelsberegningen, det kan være målgruppens andel av samlet befolkning, og det kan være flyktningkontorets andel av antall ansatte.

1.5.4. Helseutgifter

Av metodiske årsaker omfatter undersøkelsen ikke utgifter til den kommunale helsetjenesten. På bakgrunn av en pilotundersøkelse som utvalget foretok i 2006 er det indikasjoner på at helseutgiftene kan være underestimert.

1.5.5. Generelle kommentarer til kartleggingen

Det er netto driftsutgifter som kartlegges. Det betyr at vi trekker ut statstilskudd, refusjoner, salgs- og leieinntekter og andre inntekter på de områdene som inngår i undersøkelsen. Innenfor administrasjonsundersøkelsen korrigeres blant annet for de øremerkede/personrettede tilskuddene. Eksempler på dette er særskilte refusjoner innenfor barnevern, tilskudd til enslige mindreårige, tilskudd for funksjonshemmede osv.

Beregningsutvalget foretar ikke noen korrigerer for eller analyser av de utslagene målgruppen gjør, gjennom inntektssystemet for kommunen, på kommunenes rammetilskudd og skatteinntekter. Dette inngår ikke i Beregningsutvalgets oppdrag/mandat.

1.5.6. Datakilder

For å beregne utgifter relevante for integreringstilskuddet brukes fire ulike datakilder

- *Økonomisk sosialhjelp- sosialhjelpsundersøkelsen.* For å kartlegge hvor mye økonomisk sosialhjelp kommunene utbetaler til målgruppen benyttes data fra KOSTRA (KOSTRA-skjema 11). Dette er SSBs årlige oppgaveinnhenting over ytelser og tjenester fra sosialtjenesten. Alle kommuner som har innrapportert til KOSTRA innen fristen for 15. mars-publiserings kommer med i denne kartleggingen. SSBs sosialhjelpsstatistikk (tilfellefil) kobles deretter mot data fra UDIs Database for utlendings- og flyktningssaker (DUF) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer. Beregningsmetoden tar utgangspunkt i faktisk utbetalt sosialhjelp til personer i målgruppen, uavhengig av botid.
- *Introduksjonsstønad for nyankomne flyktninger - introduksjonsstønadsundersøkelsen.* Til kartleggingen av introduksjonsstønad tilstått etter introduksjonsloven er opplysningene hentet fra KOSTRA-skjema 11b som på individnivå viser kommunenes utbetalinger av introduksjonstøtte. Alle kommuner som har innrapportert til KOSTRA innen fristen for 15. mars-publiserings kommer med i denne kartleggingen.
- *Utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse- administrasjonsundersøkelsen.* Data hentes fra Beregningsutvalgets administrasjonsundersøkelse i 20 utvalgte kommuner. Se bakerst i rapporten for skjema. For 2009 inneholder administrasjonsskjemaet spørsmål som gjelder kvalifiseringsprogrammet. På grunn av usikkerhet rundt disse dataene er imidlertid både utgifter og inntekter knyttet til kvalifiseringsprogrammet holdt helt utenfor årets undersøkelse. Se kapittel 4.3 for mer detaljer om dette.
- *Utgifter til helse.* Utgifter til helse ble i 1997 stipulert til kr 15 000 og har siden blitt justert for etterfølgende utvikling i kommunal deflator.

1.5.7. Kartlegging av utgifter dekket av tilskudd for opplæring i norsk og samfunnskunnskap - voksenopplæringsundersøkelsen

Data hentes fra samme kommuner som er med i Beregningsutvalgets administrasjonsundersøkelse ved en parallell spørreskjemaundersøkelse. Se skjema bakerst i rapporten.

1.5.8. Utvelging av kommuner til administrasjons- og voksenopplæringsundersøkelsen

Ved utgangen av 2009 bodde det personer i Beregningsutvalgets målgruppe i 313 kommuner i Norge. Ved utgangen av 2008 bodde det personer i målgruppen i 299 kommuner. Ved valg av kommuner i de to utvalgsundersøkelsene er det lagt vekt på å få med kommuner som:

- 1) er geografisk spredt
- 2) er av ulik størrelse
- 3) samlet har en stor andel av målgruppen

I utgangspunktet deltok 21 kommuner i 2009-kartleggingen, men en kommune utgikk av utvalget da de ikke leverte skjemaene tidsnok for å inkluderes i beregningene. Følgende 20 kommuner deltok i de to spørreskjemaundersøkelsene for 2009 (nye kommuner er understreket):

Eidsberg, Skedsmo, Oslo, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Drammen, Larvik, Kragerø, Arendal, Kristiansand, Sandnes, Bergen, Flora, Molde, Trondheim, Levanger, Bodø, Harstad, og Lenvik.

1.6. Nåværende tilskuddsordninger

1.6.1. Integreringstilskuddet

Fra 1.1.91 ble finansieringssystemet for kommunenes arbeid med bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag lagt om i tråd med forslaget i St. meld. nr. 61 (1989-90). Integreringstilskuddet skal dekke utgifter til integreringstiltak og innføring og administrasjon av disse i kommunene i bosettingsåret og de fire neste årene. Som integreringstiltak regnes sosialkontor /sosialtjenester, introduksjonsprogram, barne- og ungdomsvernstjenester, innvandrere /flyktningkontortjenester, tolketjenester, omsorg for personer med rusproblemer, støttekontakt, bolig /boligadministrasjonstjenester, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening, integreringstiltak i grunnskolen, kultur- og ungdomstiltak, barnehager og utgifter i den kommunale helsetjenesten samt felleskostnader knyttet til disse områdene. Integreringstilskuddets satser framgår av tabellen nedenfor.

Integreringstilskuddet gis ikke for personer som i perioden 07.01.05 - 31.12.05 ble bosatt som familiegjenforent med personer som var innvilget opphold på humanitært grunnlag.

Familiegjenforente etter 1.1.2006 utløser kun tre års integreringstilskudd.

Tabell 1.1 Integreringstilskuddets satser fra 1991 til 2009. Etter antall år bosatt i Norge. Kroner

Utbetalingsår	Totalt	1 År	2 År	3 År	4 År	5 År	Antall førstegangsbosatte personer per år
1991	240 000	80 000*	40 000	40 000	40 000	40 000	4 200
1992	283 500	78 500	70 000	45 000	45 000	45 000	3 800
1993	270 000	67 500	67 500	45 000	45 000	45 000	3 200
1994	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	11 900
1995	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	5 600
1996	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	2 600
1997	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	2 700
1998	280 000	65 000	65 000	50 000	50 000	50 000	3 000
1999	290 000	70 000	65 000	55 000	50 000	50 000	6 700
2000	300 000	75 000	65 000	60 000	50 000	50 000	6 300
2002	365 000	85 000	75 000	75 000	65 000	65 000	7 200
2002	376 000	87 000	77 000	77 000	68 000	67 000	8 300
2003	376 000	87 000	77 000	77 000	68 000	67 000	6 700
2004	393 000	96 000	85 000	77 000	68 000	67 000	5 300
2005	432 000 (voksne) 412 000 (barn)	120 000 (voksne) 410 000 (barn)	91 000	80 000	71 000	70 000	5 000
2006	450 000 (voksne) 430 000 (barn)	130 000 (voksne) 110 000 (barn)	98 000	81 000	71 000	70 000	5 300
2007	476 000 (voksne) 456 000 (barn)	130 000 (voksne) 110 000 (barn)	113 000	92 000	71 000	70 000	3 800
2008	496 000** (voksne) 476 000 (barn)	130 000 (voksne) 110 000 (barn)	123 400	99 600	73 000	70 000	4 400 ***
2009	551 500 (voksne) 531 500 (barn)	140 000 (voksne) 120 000 (barn)	141 000	125 500	75 000	70 000	6 100
2010	574 300 (voksne) 554 300 (barn)	147 500 (voksne) 127 500 (barn)	146 400	130 400	80 000	70 000	

Kilde: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

* I tillegg kom volumtilskuddet på kr 500 000 pr. 18 bosatte.

** Fra 1. juli økt til 515 000 for voksne og 505 000 for barn

*** I følge 2007-rapporten var det 4 900 førstegangsbosatte i 2007. Tallet i årets rapport er justert etter offisielle tall fra IMDi.

I tillegg til integreringstilskuddet utbetales det ekstra engangstilskudd ved førstegangsbosetting av funksjonshemmede og personer over 60 år. Disse var i 2009 på henholdsvis kr 146 200 og kr 130 500 per person. Hvert år blir det bosatt noen personer med særdeles alvorlige funksjonshemninger. Der er det nødvendig med omfattende og utgiftskrevende behandlingsopplegg. For å sikre bosetting av denne gruppen er det etablert et ekstra årlig tilskudd på inntil kr 730 800 per år i inntil fem år. Kommunene mottar også et tilskudd for enslige mindreårige, som i 2009 var på kr 115 850, samt et skoletilskudd som skal dekke kommunenes egenandel til særskilt norsk- og morsmålsopplæring. Dette var i 2009 på kr 9 900 per person.

For 2009 ble det gitt et ekstraordinært tilskudd på kr 100 000 for bosetting av enslige mindreårige innen utgangen av året. Dette tilskuddet er ikke med i beregningen av kommunens inntekter.

1.6.2. Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

For kartleggingsåret 2009, som i 2008, eksisterte to parallelle tilskuddsordninger til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere; per capita-baserte tilskuddsordningen og overgangsordningen. Ordningen med tilskudd per capita omfatter personer som har rett og plikt eller bare rett til opplæring i norsk og samfunnskunnskap og som har fått oppholds- og arbeidstillatelse etter 1. september 2005. Deltakere med oppholds- og arbeidstillatelse før 1. september 2005 fulgte overgangsordningen. VO-kartleggingen er basert på undervisningsaktivitet. Når kommunene underviser deltakere fra de ulike ordningene i samme undervisningsgrupper, er det ikke lenger mulig for kommunene å skille utgifter knyttet til den ene og den andre ordningen. Dette medførte behov for å endre VO-skjemaet fra og med 2006-kartleggingen. Opplæring for personer som betaler for opplæringen sin selv, er holdt utenfor kartleggingen.

For personer som ble omfattet av overgangsordningen, var tilskuddssatsene per undervisningstime i 2009 på kr 437, samme som i 2008. Tilskuddet per deltakertime på kr 26 er også uforandret fra år 2008.

For personer som ble omfattet av per capita-ordningen, gjaldt følgende tilskuddssatser for 2009:

Tilskuddsår	Lav sats	Høy sats
År 1	8 600	23 000
År 2	12 300	32 800
År 3	10 900	29 300
År 4	3 500	9 400
År 5	3 500	9 400
Sum	38 800	103 900

Kilde: Integrerings- og mangfolddirektoratet

Lav sats gjelder personer fra Belgia, Frankrike, Hellas, Irland, Italia, Kypros, Luxembourg, Malta, Nederland, Portugal, Spania, Storbritannia, Tyskland, Østerrike, Sveits, Israel, Canada, USA, Australia og New Zealand. Personer fra nordiske land utløser ikke noe tilskudd. Personer som kommer fra alle andre land utløser høy sats.

I tillegg ble det utbetalt grunntilskudd og resultattilskudd til enkelte kommuner.

Et *grunntilskudd* blir tildelt kommuner som per 15. januar 2009 hadde mellom 1 og 150 personer i personkretsen for rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven. Formålet med tilskuddet er å bedre økonomiske rammevilkår for små og mellomstore kommuner når det gjelder norskopplæring. Tilskuddet betales ut i to satser. Lav sats på kr 150 900 tildeles kommuner med 1-3 personer i nevnte målgruppe. Høy sats på kr 394 000 utbetales til kommuner med 4-150 personer i målgruppen.

Resultattilskuddet er knyttet til resultat og gjennomstrømming. I 2009 var tilskuddet på kr 5 300 beståtte muntlig og skriftlig del av Norskprøve 2 og 3. Dette innebærer at resultattilskuddet vil kunne variere fra kr 5 300 til kr 21 200 per person, avhengig av hvor mange prøver den enkelte går opp til og består.

2. Sammendrag

2.1. Innledning

Som en oppfølging av St. meld. nr.61 (1989-90) oppnevnte Kommunal- og arbeidsdepartementet høsten 1990 et utvalg (Beregningsutvalget), som fikk i mandat å gjennomføre en kartlegging av de kommunale utgifter til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

Utvalget er sammensatt av fire representanter for kommunesektoren og fire representanter for staten. Innhenting og bearbeiding av data er gjennomført av Statistisk sentralbyrå (SSB), som også innehar sekretærfunksjonen for utvalget.

2.2. Integreringstilskuddsordningen

Fra 1.1.91 ble finansieringssystemet for kommunenes arbeid med bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag lagt om i tråd med forslaget i Stortingsmeldingen. Integreringstilskuddet skal dekke gjennomsnittsutgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse i kommunene i bosettingsåret og de fire neste årene. I 2009 var satsene kr 140 000 per voksen og kr 120 000 per barn som ble førstegangsbosatt i 2009, kr 141 000 for de som ble bosatte i 2008, kr 125 500 for de som ble bosatt i 2007, kr 75 000 for personer som ble førstegangsbosatte i 2006, og kr 70 000 for personer bosatt i 2005. Samlet for de fem tilskuddsberettigede årskullene utgjorde integreringstilskuddet kr 551 500 for voksne og kr 531 500 for barn.

2.2.1. Utgifter til sosialhjelp

Sosialhjelpsundersøkelsen er i 2009 basert på foreløpige data per 15. mars 2010 fra 280 kommuner med 93,6 prosent av alle personer i målgruppen for integreringstilskuddet som var registrert bosatt ved utgangen 2009. I 2008 var de foreløpige resultatene basert på opplysninger fra 257 kommuner med 93,5 prosent av målgruppen. Datakilden er SSBs årlige oppgaveinnhenting over ytelser og tjenester fra sosialkontorene (KOSTRA), koblet mot Utlendingsdatabasen (UDB) som forvaltes av Utlendingsdirektoratet (UDI) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer.

For å beregne gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetalinger per flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag (hg) i et bosettingsårskull er summen av alle utbetalingene til flyktninger/hg som tilhører dette årskullet delt på totalt antall flyktninger/hg i samme årskull.

Summen av gjennomsnittsutbetaling per flyktning/hg for de enkelte årskullene som omfattes av tilskuddsordningen (2005-2009) gir et samlet beløp på kr **66 900**. Sammenligning med resultatene for tidligere år er beskrevet i kapittel 3.

2.2.2. Utgifter til introduksjonsstønad

Introduksjonsstønadsundersøkelsen bygger i 2009 på foreløpige data per 15. mars 2010 fra 248 kommuner med 94,2 prosent av alle personer i målgruppen for integreringstilskuddet som var registrert bosatt ved utgangen av 2009. I 2008 bygget de foreløpige tallene på data fra 241 kommuner med 97,9 prosent av målgruppen. Datakilden er innrapporterte data via KOSTRA, koblet mot Utlendingsdatabasen (UDB) som forvaltes av Utlendingsdirektoratet (UDI) og SSBs befolkningsfiler over bosatte personer.

For å beregne gjennomsnittlig introduksjonsstønadsutbetaling per flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag (hg) i et bosettingsårskull er summen av alle utbetalingene til flyktninger/hg som tilhører dette årskullet delt på totalt antall flyktninger/hg i samme årskull. Dette er den samme framgangs/beregningsmåten som er beskrevet ovenfor for sosialhjelp.

Summerer vi gjennomsnittsutbetaling per flyktning/hg for de enkelte årskullene som omfattes av introduksjonsordningen (2005-2009) får vi et samlet beløp på kr **135 800**. Dette er da et uttrykk for utbetaling av introduksjonsstønads pr person i målgruppen for hvert kull. Sammenligning med tidligere år er beskrevet i kapittel 3.

2.2.3. Utgifter til administrasjon

I kapittel 4 er det gjort nærmere rede for kartleggingen av kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse tiltakene.

I alt 20 kommuner deltok i kartleggingen av utgifter for 2009. I disse kommunene var 38,8 (10 879/28 025) prosent av alle personer i målgruppen bosatt ved utgangen av året.

Tjenesteområdene som undersøkelsen omfattet var sosialkontortjenester, administrasjon av introduksjonsprogram, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening, innvandrers/flyktningkontortjenester, bolig /boligadministrasjonstjenester, barne- og ungdomsvern, ekstratiltak i grunnskolen, kultur- og ungdomstiltak, støttekontakt, barnehager og felleskostnader knyttet til disse områdene. Undersøkelsen omfatter ikke kommunale nettoutgifter knyttet til helsetjenester. Som tidligere nevnt ble det i 2006 imidlertid gjennomført et forsøk med kartlegging av helseutgifter i fire kommuner. Dette er omtalt nærmere i kapittel 4.

Utgifter til kvalifiseringsprogrammet er ikke med i kartleggingen for 2009. Denne ordningen startet 1. november 2007, og i 2008 var det fortsatt flere kommuner som ikke hadde startet med programmet. Det er stor usikkerhet knyttet til rapporteringen av utbetalt kvalifiseringsstønads i KOSTRA for 2009, Derfor har Beregningsutvalget besluttet å utsette kartlegging av disse utgifter til 2010, når statistikken vil ha bedre kvalitet.

For å beregne gjennomsnittsutgift per flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag er utgiftene summert for utvalgskommunene, og dividert på totalt antall personer i målgruppen i utvalgskommunene per 31.12.2009, korrigert for nettoflyttinger til og fra kommunene i løpet av 2009.

Beregnete utgifter til integreringstiltak og administrasjon på de kartlagte områdene var i 2009 kr 75 900 per person i målgruppen, tilsvarende kr 379 500 for fem årskull. Ifølge 2008-undersøkelsen var beløpet kr 71 800 per person i målgruppen det året, tilsvarende kr 359 200 for fem årskull.

2.2.4. Sammenhengen mellom utgifter til administrasjon og sosialhjelp

Fordelingen mellom utgifter til sosialhjelp og utgifter kartlagt gjennom administrasjonsundersøkelsen kan gjenspeile ulike måter å organisere og regnskapsføre tilbudene i kommunene. Forskjeller mellom kommunene trenger derfor ikke representere reelle ulikheter i tjenestetilbud.

Boligutgifter er et eksempel på dette; i enkelte kommuner har personer i målgruppen subsidiert lav husleie og kommunens nettoutgifter til bolig i administrasjonsundersøkelsen blir høyere enn i andre kommuner hvor målgruppen betaler markedsleie for kommunens boliger. De siste kommunene vil i stedet kunne få høyere sosialhjelpsutgifter dersom flere får supplerende sosialhjelp til å dekke sine boligutgifter.

Utgifter til barnehage er et annet eksempel der noen kommuner ikke har foreldrebetaling for målgruppen, eventuelt lavere foreldrebetaling. Disse kommunene får høyere nettoutgifter til barnehage

enn andre kommuner hvor målgruppen betaler samme sats som andre foreldre. Der hvor alle betaler lik sats kan det være foreldre i målgruppen som får sosialhjelp til å dekke barnehageutgiftene. Dette vil påvirke størrelsen på sosialhjelpsutgifter.

2.2.5. Forholdet mellom utvalgskommunenes estimerte utgifter og integreringstilskuddet

I kapittel 6 sammenlignes de totale utgiftene til målgruppen med integreringstilskuddets satser. Det gis også en sammenligning mellom utvalgskommunenes utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad mot landssnittet for alle kommunene som er med i sosialhjelpsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen.

Samlede utgifter til målgruppen består av utbetalt sosialhjelp (66 900), utbetalt introduksjonsstønad (135 800), utgifter til administrasjon (379 500) samt helseutgifter (25 500). Til sammen ble kommunenes utgifter dermed estimert til kr 607 600 for femårskullet.

Utvalgskommunenes utbetalinger til sosialhjelp og introduksjonsstønad var henholdsvis kr 72 900 og kr 142 800. Utvalgskommunenes samlede utgifter var dermed noe høyere enn landssnittet, 620 700 mot 607 600. Det er dette landssnittet (607 600) som er lagt til grunn som resultat i Beregningsutvalgets kartlegging i 2009.

Integreringstilskuddet i 2009 var på kr 551 500 for voksne og kr 531 500 for barn. Kommunenes beregnede utgifter til de fem årskullene i 2009 var med andre ord høyere enn mottatt integreringstilskudd.

2.3. Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

Som nevnt tidligere i rapporten var det to tilskuddsordninger innenfor norsk- og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2009, - per capita-ordningen og overgangsordningen.

2.3.1. Voksenopplæringsundersøkelsen

I kapittel 5 er det gjort nærmere rede for kartleggingen av kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

For å kartlegge kommunenes utgifter i forbindelse med slik undervisning er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse i 19 utvalgskommuner. Totalt ble 39,1 prosent av alle undervisningstimer i 2009 i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere gitt i disse 19 kommunene (537 300 av i alt 1 375 000 undervisningstimer for hele landet)¹.

Som tidligere har Beregningsutvalget gjort beregningene på grunnlag av to utgiftsbegreper

- *'Utgiftsbegrep A'* omfatter kommunenes utgifter til lærerlønn (inklusive vikarutgifter og sosiale utgifter), administrasjonsutgifter, utgifter til undervisningsmateriell, samt utgifter til reisestøtte i forbindelse med undervisningen.
- *'Utgiftsbegrep B'* omfatter til de utgiftspostene som inngår i 'utgiftsbegrep A' og i tillegg utgifter til undervisningslokaler, energi, renhold, vedlikehold m.m.

¹ Kilde: Grunnskolenes informasjonssystem. Tall for utvalgskommunene er hentet fra skjema.

For å beregne gjennomsnittsutgift per undervisningstime er utgiftene summert for alle utvalgs kommunene og delt på det totale undervisningstimetallet i disse kommunene. Ved en slik beregning vil utgiftsnivået i kommunene med flest undervisningstimer bety mest for resultatet.

Siden 2007 har Beregningsutvalget i tillegg kartlagt kommunenes *inntekter* i forbindelse med opplæring i norsk og samfunnskunnskap, og vi kan derfor beregne hvor mye kommunene går i overskudd eller underskudd per undervisningstime. Inntektene kommunene rapporterte, var: statstilskudd for overgangsordningen, per capita-tilskudd, skjønnstilskudd, engangstilskudd, inntekter fra andre kommuner som kommunen driver norskopplæring for, per capita-tilskudd mottatt fra andre kommuner, deltakerbetaling og ”annet”.

Gjennomsnittlig utgift per undervisningstime i 2009 var kr **1 020** med utgiftsbegrep A, en økning på 80 kr (8,7 prosent) fra 2008, og kr **1 240** med utgiftsbegrep B, en økning på 90 kr (8,6 prosent) fra 2008. I 2008 var beløpene henholdsvis kr 940 og kr 1 150.

3. Kartlegging av utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad

3.1. Metode

Som grunnlag for produksjon av Norges offisielle statistikk om sosialhjelp og introduksjonsstønad innhenter SSB årlig oppgaver om personer som har mottatt sosialhjelp og introduksjonsstønad i kommunene. Opplysningene hentes fra henholdsvis KOSTRA-skjema 11 og KOSTRA-skjema 11B. Her ligger individopplysninger om stønadsbeløp og antall måneder med stønad. Beregningsutvalget har valgt å bruke disse opplysningene som grunnlag for å kartlegge kommunenes utgifter til sosialhjelp og introduksjonsstønad i forbindelse med bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag.

For å skille ut Beregningsutvalgets målgruppe² i dette materialet er SSBs befolkningsfiler koblet mot filer fra utlendingsmyndighetenes Utlendingsdatabase (UDB). SSBs situasjonsfiler for befolkningen er korrigert for nettoflytting i løpet av året. Sosialhjelpsoppgavene og introduksjonsstønadsoppgavene som er innrapportert fra kommunene kobles så mot befolkningsfilene, for å finne ut hvem som er i målgruppen.

Tall på utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad publiseres i KOSTRA to ganger årlig – urevidert 15. mars og endelige tall 15. juni. Sosialhjelpsundersøkelsen er basert på oppgaver fra alle kommuner som har rapportert inn utgifter til henholdsvis sosialhjelp og introduksjonsstønad til SSB innen fristen for publiseringen 15. mars. Tallene i denne rapporten er dermed laget med utgangspunkt i ureviderte tall. For å få mest mulig sammenlignbare tall er tallene for 2008 som presenteres i dette kapittelet også ureviderte og foreløpige tall fra publiseringen 15. mars 2008.

I perioden fra den foreløpige KOSTRA-publiseringen 15. mars til den endelige KOSTRA-publiseringen i juni, rettes tall som er feil. For eksempel er det noen kommuner som ikke leverer tall innen fristen for den første publiseringen, og noen kommuner leverer feil tall. Endelige tall for sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen for 2009 vil foreligge i siste halvdel av juni 2010.

3.1.1. Beregning av gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp

For å gi et best mulig bilde av utgiftene til bosetting over tid, uavhengig av størrelsen på de ulike årskullene, er det etter Beregningsutvalgets mening mest relevant å bruke gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp per person for hvert enkelt årskull og summere disse gjennomsnittsbeløpene, siden denne summen ikke er påvirket av antall personer i de enkelte årskullene. Med denne beregningsmåte tar man hensyn til at sammensetningen av hvert bosettingskull varierer fra år til år. Den gjennomsnittlige utbetalingen til alle i målgruppen multiplisert med 5 ville vært mindre presis enn summen av de gjennomsnittlige utbetalingene for hvert enkelt årskull.

Gjennomsnittlig utbetaling av sosialhjelp per flyktning/person med opphold på humanitært grunnlag (hg) i et bosettingsårskull er beregnet ved at summen av alle utbetalingene til flyktninger/hg som tilhører dette årskullet, er delt på totalt antall flyktninger/hg i samme årskull. Dette beløpet vil både være avhengig av hvor stor andel av målgruppen som er sosialhjelpsmottakere og hvor høye beløp hver registrerte stønadmottaker får i støtte.

Tallene i rapporten viser gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetaling per person i *målgruppen*, ikke per person som *mottar sosialhjelp*.

² Betegnelsen ”målgruppe” benyttes i det videre om flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som ble bosatt i Norge i perioden fra 1.1.2005 til 31.12.2009.

3.1.2. Beregning av gjennomsnittlig utbetaling av introduksjonsstønad

Introduksjonsloven gir nyankomne innvandrere rett og plikt til fulltids deltakelse i et introduksjonsprogram. Programmet kan som hovedregel vare i inntil to år, og deltakeren mottar introduksjonsstønad i programperioden. Introduksjonsordningen ble obligatorisk fra 1. september 2004, og loven gjelder i første rekke personer som har fått opphold som flyktninger eller har fått opphold på humanitært grunnlag etter asylsøknad, samt deres familiemedlemmer. Det er en forutsetning at personene er bosatt i en kommune etter avtale i løpet av de siste to år og at den enkelte har behov for grunnleggende kvalifisering, det vil si trenger hjelp til å komme ut i ordinært arbeid eller ordinær utdanning.

Også for introduksjonsstønadsutbetalingene, viser tallene i rapporten gjennomsnittlig utbetaling per person i *målgruppen*, ikke per person som *mottar introduksjonsstønad*.

3.2. Vurdering av datakvaliteten

For å eliminere eventuelle feil er alle innsendte opplysninger fra kommunene kontrollert for de typer feil som lar seg etterspore i SSBs egne kontroller (som ugyldig fødselsnummer, opplysninger som ikke er gitt, opplysninger som er inkonsistente eller tall som avviker sterkt fra foregående år). Opplysninger fra kommuner hvor det er avdekket vesentlige feil i det mottatte materialet, er ikke med.

For SSB er det ikke mulig å avdekke i hvilken grad sosialhjelpsutbetalinger eller utbetalinger av introduksjonsstønad blir underrapportert, dvs. at personer har fått støtte uten at dette er ført på SSBs registreringsskjema (KOSTRA skjema 11 og 11B).

Både sosialhjelp- og introduksjonsundersøkelsen bygger på foreløpige og ureviderte KOSTRA-tall per 15. mars 2010. Usikkerheten i de foreløpige tallene kan være noe høyere enn tidligere år da flere kommuner i år har hatt problemer med å få sendt inn data i tide til foreløpig publisering 15. mars.

3.2.1. Underdekning av målgruppen i sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen

Noen få personer i målgruppen er ikke kommet med i undersøkelsen fordi de ikke hadde fått personnummer i 2009. Bortfallet er 3,2 prosent for personer bosatt i 2009. For kull 2005-2009 sett under ett er bortfallet 1,5 prosent. Samlet er bortfallet så lite at det bare kan ha hatt en ubetydelig virkning på resultatet.

3.2.2. Sosialhjelpsundersøkelsen

For 2009 bygger sosialhjelpsundersøkelsens resultater på oppgaver fra 280 av 313 kommuner med bosatte personer i målgruppen ved utgangen av 2009 og de omfatter 93,6 prosent av personene i målgruppen. I 2008 bygget de foreløpige resultatene på oppgaver fra alle så nær som 16 kommuner og omfattet 93,5 prosent av målgruppen. Endelige tall for sosialhjelpsundersøkelsen for 2009 vil foreligge i siste halvdel av juni 2010.

I sosialhjelpsstatistikken registreres som regel kun hovedforsørger i familien, siden det er vanlig at en person i husholdningen søker om sosialhjelp på vegne av hele familien. Dette betyr at sosialhjelpsundersøkelsen ikke vil fange opp utbetalinger til husholdninger hvor hovedforsørger er utenfor målgruppen, selv om andre familiemedlemmer (som indirekte mottar stønad) er med i målgruppen.

For mer informasjon om SSBs statistikk over sosialhjelp og for kommunefordelte tall, se: <http://www.ssb.no/emner/00/00/20/kostra/>.

3.2.3. Introduksjonsstønadsundersøkelsen

I kommunene som rapporterte inn introduksjonsstønadsstall for 2009 bodde 94,3 prosent av alle personene i målgruppen for integreringstilskuddet som var registrert bosatt ved utgangen av året. I alt har 248 kommuner som har bosatt personer i målgruppa ved utgangen av 2009 rapportert inn tall for introduksjonsstønads. I 2008 bygget de foreløpige resultatene på oppgaver fra 241 kommuner med i alt 97,9 prosent av personene i målgruppen. Enkelte kommuner har som tidligere år ikke deltakere i introduksjonsprogram selv om de har bosatt et fåtall personer i målgruppen. Dette kan være personer som har avsluttet programmet eller som er bosatt så sent i 2009 at de ikke har rukket å starte i programmet før i 2010. Endelige tall for introduksjonsstønads for 2009 vil foreligge i siste halvdel av juni.

For mer informasjon om SSBs statistikk over introduksjonsstønads og for kommunefordelte tall, se: <http://www.ssb.no/emner/00/00/20/kostra/>.

3.3. Presentasjon av tallmaterialet

3.3.1. Resultat av sosialhjelpsundersøkelsen

Tabell 3.1 viser gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp i 2009 og 2008 per person i målgruppen fordelt etter hvilket år de ble bosatt (bosettingsår). For 2009 viser tabellen for eksempel at gjennomsnittlig utbetaling per person i målgruppen som ble bosatt i 2005 var kr 14 300, mens gjennomsnittsutbetaling for de som ble bosatt i 2009 var kr 16 900.

Ved å summere gjennomsnittlige utbetalinger per bosettingsårskull i 2009 for de fem årskullene får en et summert snitt på kr 66 900. Dette er en reduksjon fra de foreløpige 2008-tallene med kr 1 600 per person eller 2,3 prosent.

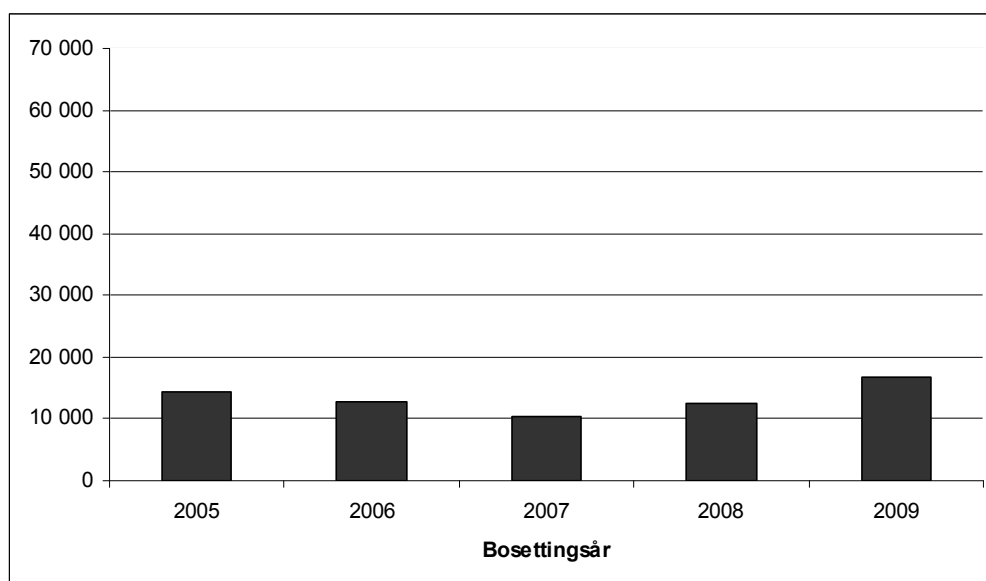
Tabell 3.1 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp i 2008 og 2009 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner

Bosettingsår	Gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetaling i 2008 per person	Gjennomsnittlig sosialhjelpsutbetaling i 2009 per person
2004	14 800	---
2005	15 400	14 300
2006	9 700	12 800
2007	11 900	10 400
2008	16 700	12 500
2009	---	16 900
Sum	68 500	66 900

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Ved tolking av tallene for sosialhjelp er det viktig å være klar over at utgifter til kvalifiseringsprogram er holdt utenfor årets kartlegging. En del av kvalifiseringsprogrammet blir finansiert gjennom spart sosialhjelp. Denne effekten kommer ikke med. Beregningsutvalget har estimert at hvert årskull i gjennomsnitt ville mottatt kr 2 000 mer i sosialhjelp dersom kvalifiseringsprogrammet ikke hadde eksistert, det vil si kr 10 000 i spart sosialhjelp for femårskullet.

Figur 3.1. Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger i 2009 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.1 viser at sosialhjelpsutbetalingen i 2009 per person i målgruppen var høyest for bosettingskullet 2009. Dette er personer med kortest botid (mindre enn et år), og mange av disse har ennå ikke startet i introduksjonsprogram. Bosettingskull 2007 og 2008 har lavere sosialhjelp, her vil vi finne mange i program. Videre er sosialhjelpsutgiftene noe høyere for bosettingskullene 2005 og 2006. Her vil mange være ferdig med introduksjonsprogram. Dette er basert på foreløpige KOSTRA-tall.

3.3.2. Introduksjonsstønadsundersøkelsen

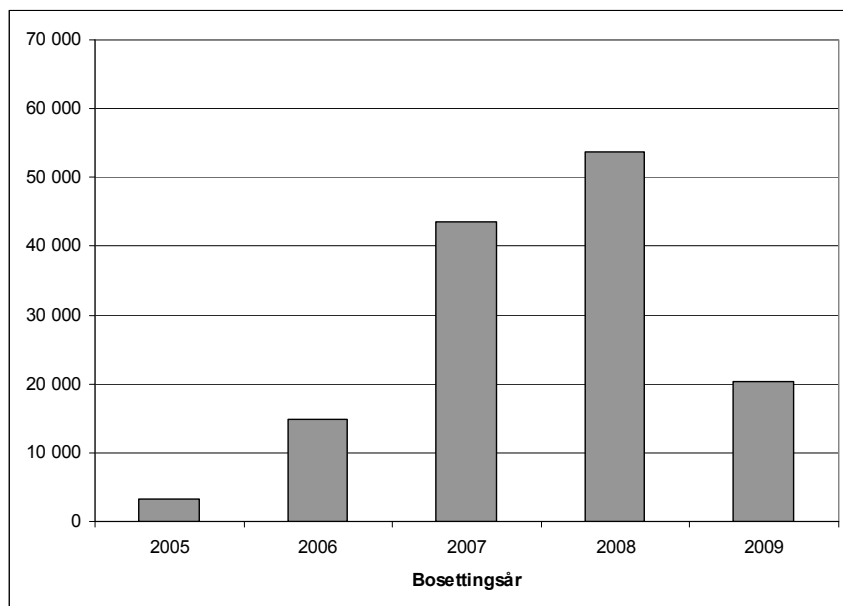
Tabell 3.2 viser gjennomsnittlig utbetalt introduksjonsstønad i 2008 og 2009 fordelt på bosettingsår. Summerte gjennomsnittlige utgifter i 2009 til femårskullet var på kr 135 800. Dette er en økning med kr 11 400 eller 9,2 prosent fra 2008.

Tabell 3.2 Gjennomsnittlig utbetalt introduksjonsstønad i 2008 og 2009 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner

Bosettingsår	Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2008 per person	Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2009 per person
2004	3 700	---
2005	12 500	3 200
2006	37 000	14 900
2007	51 300	43 400
2008	19 900	53 800
2009	---	20 400
Sum	124 300	135 800

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.2 Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2009 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner

Kilde: Introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Som det fremgår av Figur 3.2 var utbetaling av introduksjonsstønad i 2009 høyest for de som ble bosatte i 2007 og 2008. Dette skyldes at det hovedsakelig er blant disse vi finner deltakere i introduksjonsprogrammet. Mange av de som ble bosatte i 2009 hadde ikke rukket å starte i introduksjonsprogram, og var i etableringsfasen. Av ulike årsaker (permisjon, utvidet program og sykdom) kan tiden for introduksjonsprogrammet strekke seg utover to år. Det er derfor noen som var bosatte i 2005 og 2006 fortsatt mottok introduksjonsstønad i 2009.

3.3.3. Sammenheng mellom utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad

Tabell 3.3 og Figur 3.3. viser samlet utbetaling av introduksjonsstønad og sosialhjelp i 2009. Samlet utbetaling per person i målgruppen er høyest for de med kort botid bortsett fra de som ble bosatt i 2009. De fleste som ble bosatte i 2009 har ikke vart bosatt gjennom hele året.

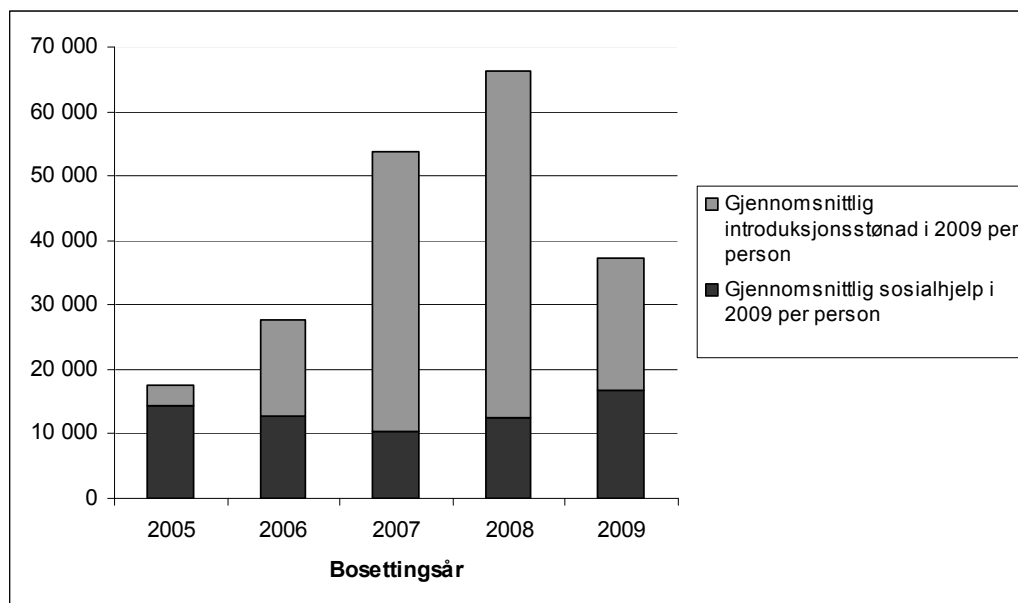
Bosatte i 2009 hadde en etableringsfase på inntil 3 måneder. Økonomisk stønad i etableringsfasen utbetales som sosialhjelp, og det forklarer delvis hvorfor utgifter til sosialhjelp er høyere og utgifter til introduksjonsstønad er tilsvarende lavere for 2009-kullet.

Tabell 3.3 Gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad i 2009 per person i målgruppen fordelt på bosettingsår. Kroner

Bosettingsår	Gjennomsnittlig sosialhjelp i 2009 per person	Gjennomsnittlig introduksjonsstønad i 2009 per person	I alt
2005	14 300	3 200	17 500
2006	12 800	15 000	27 700
2007	10 400	43 400	53 900
2008	12 500	53 800	66 300
2009	16 900	20 400	37 300
Sum	66 900	135 800	202 700

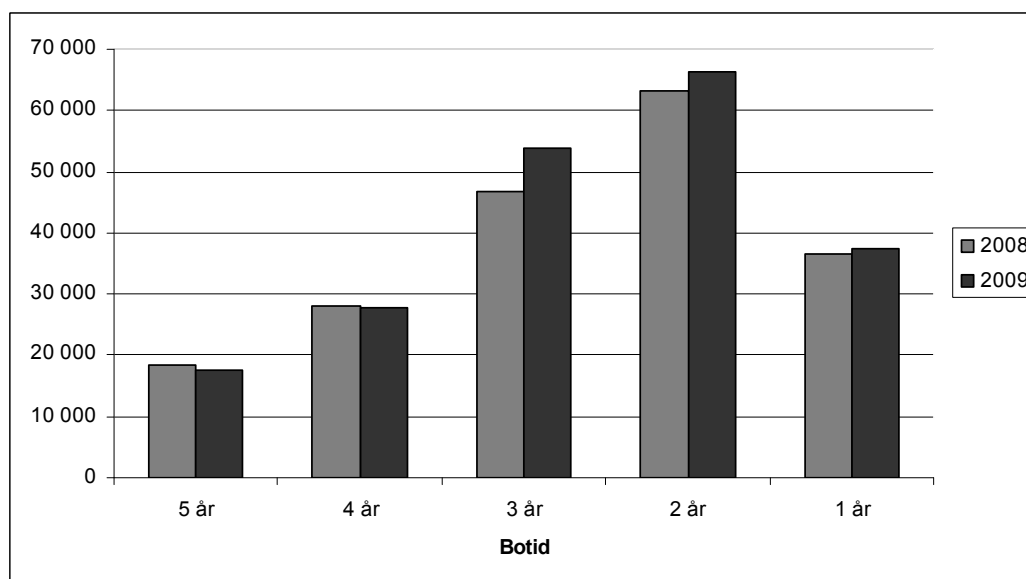
Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.3 Gjennomsnittlige sosialhjelpsutbetalinger og introduksjonsstønad i 2009 per person i målgruppen fordelt etter bosettingsår. Kroner

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.4 Samlet sosial- og introduksjonsstønad per person i målgruppa i 2009 og 2008 etter botid. Kroner

Kilde: Sosialhjelpsstatistikk og introduksjonsordningen for nyankomne innvandrere, Statistisk sentralbyrå

Figur 3.4 viser samlet utbetaling til sosialhjelp og introduksjonsstøtte per person i målgruppen i 2009 og 2008 fordelt etter botid. Søylene for 1 år gjelder de som er bosatte det siste året, det vil si i 2009 for 2009 (svart) og i 2008 for 2008 (grå). Figuren viser at det er små forskjeller de to årene i samlet utbetaling. For de med kort botid (bosatte i 1-3 år) var det noe høyere utbetalinger i 2009 enn i 2008. For de med lengre enn tre års botid var det noe høyere utbetalinger i 2008 enn i 2009, men forskjellene er svært små. Samlet utbetaling til sosialhjelp og introduksjonsstøtte for 5-årskullet har økt det siste året; fra kr 192 800 i 2008 til kr 202 700 i 2009.

4. Kartlegging av kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse

4.1. Metode

For å kartlegge kommunenes utgifter til integreringstiltak og administrasjon av disse er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse. Dette blir gjort fordi det per i dag ikke er mulig å hente ut disse opplysningene direkte fra allerede eksisterende kommunerapportering. Spørreskjemaet som er brukt (vedlegg) er utarbeidet av Beregningsutvalget. I spørreskjemaet ble kommunene bedt om å anslå hvor stor del av kommunens samlede kapasitet innenfor de ulike tjenesteområdene som i 2009 ble brukt på flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt 1.1.2005- 31.12.2009.

4.2. Utvalg av kommuner

Følgende 20 kommuner var med i denne undersøkelsen (nye kommuner er understreket): Eidsberg, Skedsmo, Oslo, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Drammen, Larvik, Kragerø, Arendal, Kristiansand, Sandnes, Bergen, Flora, Molde, Trondheim, Levanger, Bodø, Harstad, og Lenvik.

4.3. Avgrensning av utgiftsområder

Områdene som omfattes av denne spørreskjemaundersøkelsen er:

- sosialkontortjenester
 - administrering av introduksjonsprogram
 - innvandrers-/flyktningkontortjenester
 - sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening
 - bolig-/boligadministrasjonstjenester
 - støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet
 - barne- og ungdomsvernet
 - ekstratiltak i grunnskolen
 - kultur- og ungdomstiltak
 - barnehager
 - felleskostnader
- Kartleggingen omfatter også utgifter til barn født etter bosetting, selv om disse ikke utløser integreringstilskudd.
 - Utgifter til kvalifiseringsprogrammet er ikke med i kartleggingen for 2009. Denne ordningen startet 1. november 2007, og i 2008 var det fortsatt flere kommuner som ikke hadde startet med programmet. Ordningen er fortsatt under innfasing i kommunene, noe som fører til at datakvaliteten på netto driftsutgifter til organisering av ordningen er usikker. En del av kommunene har mottatt mer i statlige tilskudd enn det de har brukt til gjennomføring av kvalifiseringsprogrammet. Dette er ikke et reelt overskudd men kun et misforhold mellom når inntektene kommer og når utgiftene kommer. Det er også stor usikkerhet knyttet til rapporteringen av utbetalt kvalifiseringsstønad i KOSTRA for 2009. Derfor har Beregningsutvalget besluttet å utsette kartlegging av disse utgifter til 2010, når statistikken vil ha bedre kvalitet. Konsekvensene av dette er at det ikke blir tatt tilstrekkelig hensyn til driftsutgifter i kvalifiseringsprogrammet som er finansiert gjennom spart sosialhjelp. Tall for kvalifiseringsprogram vil bli publisert i KOSTRA først til høsten 2010.

- Alle statstilskudd på de forskjellige områdene føres som inntekt, bortsett fra integreringstilskuddet, slik at utgiftene som fremkommer i rapporten er kommunenes nettoutgifter.
- Av metodiske årsaker omfatter undersøkelsen ikke utgifter til den kommunale helsetjenesten. I forbindelse med kartleggingen i 1996 ble det utarbeidet tre rapporter fra ulike forskningsinstitusjoner hvor man så nærmere på utgifter i helsesektoren til målgruppen. Resultatene fra disse undersøkelsene er noe forskjellige (se forøvrig Beregningsutvalgets rapport fra 1996). Helseutgiftene ble i 1997 stipulert til k 15 000 og er siden blitt justert for etterfølgende utvikling i kommunal deflator, slik at de i 2009 var kr 25 500..
- Beregningsutvalget satte i 2006 ned et underutvalg, helseutvalget, som skulle gjennomføre en begrenset spørreskjemaundersøkelse om kommunenes helseutgifter til målgruppen. Følgende fire kommuner deltok i denne undersøkelsen: Bamble, Stavanger, Trondheim og Rana. Hensikten var dels å prøve ut om det lot seg gjøre å finne rimelig gode anslag for kommunenes kostnader til helsetjenester for personer i målgruppen, ut fra kartlegging av utgifter til målgruppen på de aktuelle KOSTRA-funksjoner. Det ble samtidig gjort en vurdering av hvor mye tid og arbeid det gikk med fra kommunenes side for å gjennomføre en slik kartlegging av helseutgiftene. Helsekartleggingen viste at de fire deltakende kommunenes helseutgifter lå langt over de stipulerte helseutgiftene. For mer om helsekartleggingen, se Beregningsutvalgets rapport om denne undersøkelsen fra høsten 2006 (Beregningsutvalget 2006)

4.4. Gjennomføring av undersøkelsen

I hver enkelt kommune blir det oppnevnt en kontaktperson, som har som oppgave å koordinere arbeidet med innhenting av opplysninger fra de ulike etater.

Beregningsutvalget inviterer hvert år utvalgskommunene til et to dagers introduksjonsseminar i desember. Kommunene som deltok for første gang i årets kartlegging, fikk tilbud om også å sende en person med ansvar for de sektorene som har de største utgiftene til målgruppa, som skole eller bolig- og sosialtjenesten. På seminaret ble deltakerne orientert om bakgrunnen for utvalgets arbeid og opplegget for gjennomføring av de ulike delundersøkelsene.

I løpet av siste halvdel av februar og første halvdel av mars 2010, var medlemmer av Beregningsutvalget og sekretariatet på besøk i utvalgskommunene, i forbindelse med arbeidet med å fylle ut skjemaene. Det ble avholdt møter med representanter for de ulike kommunale etater/kontorer som framskaffet grunnlagsdata. I de fleste tilfeller var det også oppklarende kontakt med kommunene etter at de hadde sendt inn de ferdig utfylte skjemaene.

4.5. Vurdering av kvaliteten på datamaterialet

Skjemaet som brukes ved kartleggingen, er både omfattende og relativt komplisert, men etter Beregningsutvalgets mening har det en utforming som åpner for føring av alle relevante driftsutgifter og inntekter som kommunene måtte ha hatt på de ulike tjenesteområdene som blir kartlagt, uavhengig av hvordan tjenestene er organisert og regnskapsført i kommunene.

Utvalget sikrer kvaliteten på de innrapporterte tallene gjennom en rekke tiltak. Hvert års kartlegging starter med det nevnte introduksjonsseminaret, der en går grundig gjennom skjemaene og problemstillinger. Kvaliteten sikres ytterligere ved at Beregningsutvalget gjennomfører kommunebesøk. Foreløpig utfylte skjema blir gjennomgått under besøket, og uklarheter og spørsmål

fra kommunene blir tatt opp. Etter gjennomgang av innsendte skjema i utvalgsmøter blir kommunene kontaktet dersom noe er uklart.

Utvalget finner grunn til å peke på følgende momenter som er av betydning for vurderingen av materialet:

1. Utgiftene til bosettings- og integreringsarbeidet for personene i målgruppen er på de fleste områder ikke utskilt på egne funksjoner og arter i kommuneregnskapet. Tilsvarende er ressursinnsatsen eller bruk av tid på målgruppen i begrenset grad registret/regnskapsført i kommunene. Noen kommuner har likevel god oversikt over faktisk ressursbruk, mens det i andre kommuner må brukes skjønn for å avgjøre hvilke utgifter som skal tilskrives arbeidet med integrering og bosetting av personer i målgruppen. Kommunene legger ulike forutsetninger til grunn ved den vurderingen som da må gjøres. Dette vil føre til at enkelte kommuner vil kunne ha undervurdert tidsbruken og utgiftene knyttet til vår målgruppe, mens det motsatte vil kunne være tilfelle i andre kommuner.

2. I enkelte av kommunene er det noe usikkerhet knyttet til antall personer som inngår i målgruppen. Beregningsutvalgets målgruppe er begrenset til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i Norge i perioden fra 1.1.2005 til 31.12.2009. Dette innebærer at kommunene først må skille mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag og øvrige innvandrere, dernest mellom flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag som er bosatt før og etter 1.1.2005 (jf. figur på side 8). Det foreligger vanligvis lite informasjon om brukernes oppholdsstatus og bosettingsår ved de ulike kommunale etater. Problemet er erfaringsmessig mindre i de kommunale virksomheter hvor det er vanlig praksis å trekke et slikt skille (f.eks. flyktning /innvandrerkontor), men kan være større i de virksomheter hvor det finnes få gode grunner til å skille flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i perioden fra 1.1.2005 til 31.12.2009 fra andre brukere.

3. Personer i målgruppen kan ha flyttet til eller fra utvalgskommunene i løpet av 2009. Dette gjør at det for noen kommuner ikke vil være samsvar mellom antall bosatte per 31.12.2009 og antallet som i løpet av året har vært omfattet av den tjenesteproduksjonen som utgiftskartlegges. I beregningen av gjennomsnittsutgifter per person er antall bosatte i målgruppen per 31.12.2009 korrigert for nettoflyttinger mellom kommunene i løpet av 2009. Det er forutsatt at gjennomsnittlig botid i utvalgskommunen var seks måneder for de som flyttet.

4. Målgruppetallene som rapporteres til Beregningsutvalget i administrasjonsskjemaet blir kontrollert mot tall fra IMDi. IMDi's oversikt over målgruppetallet i utvalgskommunene er basert på registreringer i DUF over personer som utløser tilskudd. I de tilfellene hvor avstand mellom kommunen og IMDi sine tall har vært stor har IMDi kontaktet kommunen, og de har blitt enige om hvilke tall som skal brukes.

5. Det er noe usikkerhet knyttet til avgrensning av målgruppen og avgrensning av utgifter knyttet til målgruppen. Det er rimelig å anta at gjennomsnittlig utgiftsnivå vil være ulikt for de ulike bosettingskullene. Dersom dette er riktig, vil resultatet av denne undersøkelsen være påvirket av fordelingen av antall personer på de enkelte årskull (i motsetning til sosialhjelpsundersøkelsen, jf. kapittel 3). Det er rimelig å anta at utgiftene er størst for personer som ble bosatt de siste årene, men samtidig er dette vanskelig å bekrefte og tallfeste. Sett i forhold til den samlede usikkerheten som er knyttet til denne undersøkelsen, er det grunn til å tro at virkningene av dette er relativt liten.

6. I 2004 ble det innført en generell merverdiavgiftskompensasjonsordning for kommunesektoren. Konsekvensene er at kommunenes utgifter fra og med 2004 er ført netto (eks. mva.) i motsetning til tidligere hvor utgiftene er ført brutto (inkl. mva.). For å få sammenlignbare tall med tidligere års undersøkelser, trekker ikke kommunene fra momsrefusjon på driftsutgiftene i administrasjonsundersøkelsen.

4.6. Kommuneutvalgets representativitet

38,8 prosent av alle flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i Norge i perioden fra 1.1.2005 til 31.12.2009 bodde i de 20 utvalgskommunene ved utgangen av 2009. Den tilsvarende andelen for de 21 kommunene som deltok i 2008 var på 47,1 prosent.

En sammenligning av personene i utvalget med alle flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i denne perioden viser at utvalget er rimelig representativt for hele målgruppen med hensyn til bosettingsår, alder og kjønn. Utvalget er imidlertid ikke representativt når det gjelder landsdel og kommunestørrelse. De store byenes overrepresentasjon skyldes at hver person i målgruppen teller like mye i beregningsmodellen, fordi summen av alle de kommunale kostnadene deles på summen av alle personene i målgruppen. Økt geografisk representativitet ville krevd at utvalget inkluderte mange flere distriktskommuner i kommuneutvalget for å få tilsvarende antall personer i målgruppa i undersøkelsen som i en større kommune.

Det er vanskelig å vurdere betydningen av de forskjellene som finnes mellom målgruppen i utvalget og landet som helhet. Ut fra vårt datamateriale er det for eksempel ikke mulig å si om kommuner med mer enn 50 000 innbyggere har gjennomgående høyere eller lavere gjennomsnittsutgifter pr. medlem av målgruppen på de områdene som introduksjons- og voksenopplæringstilskuddene skal dekke enn øvrige kommuner.

4.7. Presentasjon av tallmaterialet

For å beregne gjennomsnittsutgift per person i målgruppen er utgiftene summert for alle utvalgskommunene og dividert på totalt antall personer i målgruppen som er bosatt i de samme kommunene (estimatene er avrundet til nærmeste hundre kroner i tabellen). Dette innebærer at kommuner med mange personer i målgruppen har større betydning for resultatet enn kommuner med få flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag.

Gjennomsnittlige utgifter til integreringstiltak og administrasjon på de kartlagte tjenesteområdene i utvalgskommunene er beregnet til kr **75 900** per person i målgruppen per år. Dette er en økning med 5,7 prosent fra 2008-kartleggingen.

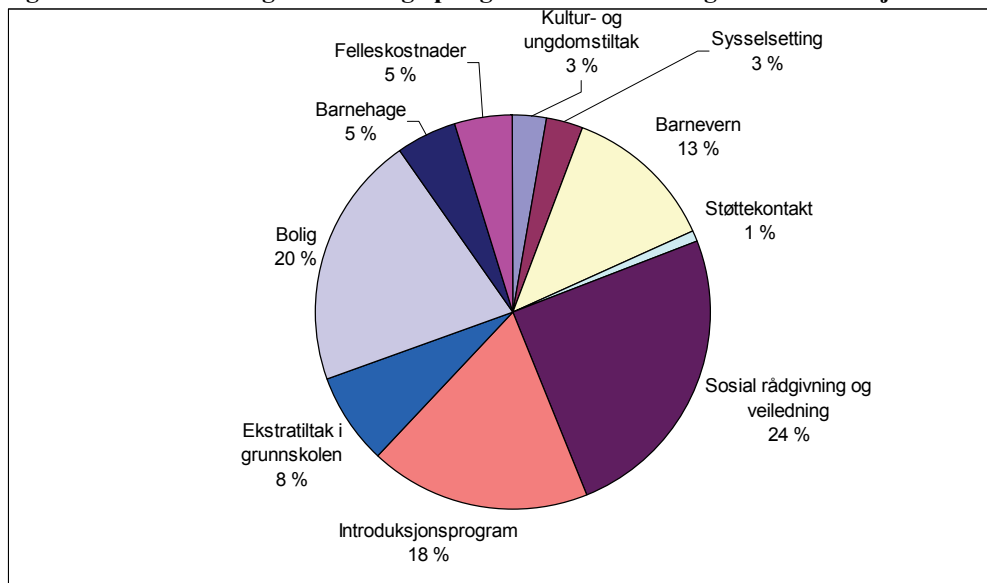
For å gi et inntrykk av variasjonen mellom kommunene kan det nevnes at laveste og høyeste rapporterte utgift per person i målgruppen per år var henholdsvis kr 35 500 og kr 99 900, medianutgiften³ per person var kr 67 200 og det uveide gjennomsnittet for kommunene i utvalget var kr 67 100.

4.7.1. Totalutgiftenes fordeling på ulike utgiftsområder

Figur 4.1 viser andelen av utgiftene fordelt på de ulike utgiftsområdene. De største utgiftsområdene er bolig, sosial rådgivning og veiledning og administrasjon av introduksjonsordningen, som til sammen utgjør litt over 60 prosent av de samlede utgiftene. Sammenlignet med året før er det lite endring i hvor mye de ulike utgiftsområdene utgjør av totale utgifter. Utgiftene til barnevern utgjør en større andel av totalen enn i tidligere kartlegginger (13 prosent i 2009 sammenlignet med 9 prosent i 2008), som følge av at tilskuddet til enslige mindreårige ikke lenger trekkes fra i denne delen av undersøkelsen.

³ Medianutgiften er den utgiften som ligger i midten i en fordeling hvor utgiftene er rangert etter størrelse.

Figur 4.1 Prosentvis utgiftsfordeling op utgiftsområder kartlagt i administrasjonsundersøkelsen

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

Det er store variasjoner mellom kommunene når det gjelder andel av totalutgiften som går til de enkelte utgiftsområdene. En viktig årsak er at utgiftsføringen kan variere fra kommune til kommune. Spesielt er sosial rådgivning og veiledning vanskelig å avgrense fra andre områder. Noen kommuner har av praktiske årsaker ført mange utgiftsområder på funksjon 275 Introduksjonsordningen eller funksjon 242 Sosial rådgivning og veiledning, mens andre i større grad har fordelt utgiftene på andre funksjoner.

Siden beregnede tall er gjennomsnitt per person i målgruppen, vil utgiftsfordelingen i de største kommunene være av størst betydning for dette resultatet.

4.7.2. Gjennomgang av kartlagte tjenestoområder

Tabell 4.1 viser utgiftstall for hvert enkelt tjenestoområde som er kartlagt. Som nevnt allerede kan utgifter til samme type tiltak være regnskapsført på ulike funksjoner i kommunenes regnskaper. Oppsplittede data vil derfor i begrenset grad kunne brukes som grunnlag for å trekke konklusjoner om aktivitetsnivået på de enkelte funksjonsområdene. I denne sammenheng bør det nevnes at siden Beregningsutvalgets oppdrag er å kartlegge kommunenes samlede utgifter, er metodene for innsamling og kvalitetssikring av oppgavene utformet med dette for øye og ikke for å gi sammenliknbare fordelinger etter aktivitetsområde.

Tabell 4.1 Veide gjennomsnittsverdier innen ulike utgiftsområder. Mest brukte KOSTRA - funksjoner i parentes*

Utgiftsområde	Median	Gjennomsnitt	Endring i gjennomsnitt fra 2008
Sosial rådgivning og veiledning (242)	12 300	19 800	4 300
Administrasjon av introduksjonsprogram (242)	16 500	14 300	2 500
Sysselsettingstiltak (273)	2 300	2 500	-2 400
Barne- og ungdomsvern (244, 251, 252)	6 000	10 100	3 500
Støttekontakt, aktivisering, hjelp i hjemmet (234)	500	600	100
Bolig-/boligadministrasjonstjenester (265)	6 200	16 500	200
Ekstratiltak i grunnskolen (202 og 222)	5 400	6 000	800
Kultur- og ungdomstiltak (231, 370, 385 og 392)	1 400	2 100	-100
Barnehager (201, 211 og 221)	4 600	4 100	-800
Felleskostnader (120, 130 og 180)	4 500	3 700	-200
Alle utgiftsområder	70 500	79 700	-
Tilskudd til enslige mindreårige	3 400	3 800	-
Gjennomsnittlige utgifter totalt	67 200	75 900	4 100

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

* Veid gjennomsnitt: Totale kostnader dividert på totalt antall undervisningstimer.

Utgiftsområdene hvor det har vært størst endring i kroner fra 2008 til 2009, er sosial rådgivning og veiledning og administrasjon av introduksjonsprogram, hvor utgiftene har økt med henholdsvis kr 4 300 og kr 2 500 per person i målgruppa. Økningen i utgifter til barne- og ungdomsvernet er ikke en reell økning men skyldes at vi ikke lenger trekker fra EM-tilskudd her. Disse områdene vil bli omtalt nærmere under, hvor vi går inn på hvert enkelt utgiftsområde.

Medianutgiften er den verdien som ligger på midten i en fordeling hvor kommunene er rangert etter utgiftens størrelse. Medianen blir ikke påvirket av ekstreme verdier, slik gjennomsnittet blir. Forskjell mellom median og gjennomsnitt, skyldes at noen kommuner har høye eller lave utgifter, og disse kommunene trekker gjennomsnittet ned eller opp. Et eksempel er utgiftsområdet bolig-/boligadministrasjon, hvor utgiften "på midten" er kr 6 200 og gjennomsnittet er kr 16 500. Her er det stor spredning mellom kommunene i hvor høye boligutgiftene er, og de store kommunene trekker gjennomsnittet opp.

4.7.2.1. Sosial rådgivning og veiledning - funksjon 242

Kommunene er bedt om å anslå hvor stor del av kommunens administrasjon og tiltak innen sosialtjenester knyttet til rådgivning, veiledning og økonomisk sosialhjelp i 2009 som ble brukt på flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt fra 1.1.2005 til 31.12.2009.

Dersom kommunene ikke kjenner de faktiske regnskapstallene benyttes to ulike framgangsmåter for beregning av målgruppens relative ressursbruk. Gjennom den ene framgangsmåten vurderer kommunene hvor mange årsverk ved det aktuelle kontor som benyttes til betjening av målgruppen. Deretter beregnes det hvor stor andel dette utgjør av kontorets totale antall årsverk. Metoden har vært aktuell for små kommuner og/eller kommuner med en oversiktlig organisering av tjenestene til målgruppen.

I den andre framgangsmåten bruker kommunene opplysninger om målgruppens andel av alle klienter for å beregne kapasitetsandelen. Først har en funnet opplysninger om hvor mange klienter som finnes totalt og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter vektet kommunene målgruppens utgifter ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes per klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter. Utvalget har laget en veiledning for vurdering av vektingsfaktoren.

Alle de 20 kommunene hadde ført opp utgifter i denne delen av skjemaet. Netto driftsutgifter totalt til sosial rådgivning og veiledning per person i målgruppen er beregnet til kr 19 800 i gjennomsnitt. Blant utvalgskommunene varierte utgiftene per person i målgruppen innen dette feltet fra kr 4 500 til kr 35 100. Medianutgiften var kr 12 300.

Fra 2008 har utgiftene per person økt med kr 4 300 eller 27,8 prosent. Dette skyldes en stor økning i Oslo kommunes utgifter. Det er usikkert om Oslos utgiftsøkning er reell ettersom de har hatt en tilsvarende utgiftsreduksjon i sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening.

4.7.2.2. Introduksjonsordningen – funksjon 275

Etter at lov om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere trådte i kraft, har utvalgets kartlegging søkt å få kommunene til å skille ut de utgifter som direkte knyttet seg til tilrettelegging og gjennomføring av introduksjonsordningen. Alle kommunene i utvalget oppgav å ha hatt slike utgifter.

Netto driftsutgifter totalt til administrasjon av introduksjonsprogram per person i målgruppen er beregnet til kr 14 300 i gjennomsnitt. Blant kommunene som har rapportert utgifter innen dette feltet varierte utgift per person i målgruppen fra kr 5 400 til kr 35 500, og medianutgiften var kr 16 500.

Administrasjon av introduksjonsordningen er som nevnt et av de tjenesteområder der utgiftene per person har økt mest, med kr 2 500 fra 2008. Dette skyldes en økning i utgiftene til de store kommunene.

4.7.2.3. Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening - i hovedsak funksjon 273

Kommunene ble spurt om flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag deltok på sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og/eller arbeidstrening i 2009. Dersom personer fra målgruppen hadde deltatt på slike tiltak, ble kommunen bedt om å spesifisere tiltakene. 12 av de 20 kommunene oppgav å ha hatt nettoutgifter til sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og/eller arbeidstrening til personer i målgruppen.

Gjennomsnittsutgiften for kommunene er beregnet til kr 2 500 per person i målgruppen. Blant kommunene som har rapportert utgifter innen dette feltet varierte utgift per person i målgruppen fra kr 1 600 til kr 10 000, og medianutgiften var kr 2 300.

4.7.2.4. Barne- og ungdomsverntjenester - hovedsakelig funksjonene 244, 251 og 252

Kommunene ble bedt om å anslå målgruppens andel av administrasjon og tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet og klientoverføringer innenfor barnevernet. Alle kommuner trekker *statlig barnevernsrefusjon* fra i utgiftsberegningen.

Netto driftsutgifter per person i målgruppen til administrasjon og tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet er beregnet til kr 10 000 i gjennomsnitt. Størrelsen på utgiftene varierer fra kr 250 til kr 22 300 per person i målgruppen. Medianutgiften var kr 6 000. To kommuner hadde ikke utgifter til barnevern i 2009.

Utgiftene til barnevern i 2009 er ikke sammenlignbare med utgiftene i tidligere kartlegginger. Tidligere var det lagt opp til at *tilskuddet til enslige mindreårige* kunne trekkes fra i barnevernsutgiftene i spørreskjemaet. I 2009-kartleggingen ble dette tilskuddet ført i egen skjemadel, men kommer til fratrukk i de totale utgiftene. I 2009 utgjorde tilskuddet til enslige mindreårige kr 3 800 per person i målgruppen.

4.7.2.5. Støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet - hovedsakelig funksjon 234

Kommunene er bedt om å anslå målgruppens andel av administrasjon og tiltak til støttekontakt. 12 av de 20 kommunene i utvalget førte opp nettoutgifter i denne del av skjemaet.

Netto driftsutgifter per person i målgruppen til administrasjon og tiltak til støttekontakt er beregnet til kr 590 i gjennomsnitt. Blant kommunene som har rapportert utgifter innen dette feltet varierte utgift per person i målgruppen fra kr 190 til kr 3 900 og medianutgiften var kr 480.

4.7.2.6. Boliger og boligadministrasjon - funksjon 265

Kommunene ble spurt om de i 2009 leide ut boliger til flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. I de tilfeller svaret var ja, ble kommunene bedt om å oppgi hvor mange kommunalt eide boliger som ble leid ut til målgruppen, og hvor mange boliger kommunen framleide til målgruppen per 31.12.2009. Kommunene ble også spurt om å anslå hvor stor andel av kommunens boligadministrasjon som ble brukt på målgruppen i 2009.

I beregningen av kommunenes nettoutgifter i forbindelse med utleie av kommunalt eide boliger inngår rentetap på investert kapital. Denne kostnaden er satt til 4 prosent av eiendomsmassens antatte markedsverdi ved utgangen av året. I beregningen er det videre tatt hensyn til om noen kommunalt eide boliger kun har vært disponert av målgruppen deler av året.

Variasjonene i utgift per person i målgruppen mellom kommunene i forbindelse med boligutleie og boligadministrasjon er store. Variasjonene har delvis sammenheng med ulike kostnadsnivåer og ulikt boligtilbud i kommunene, men også innen dette tjenesteområdet vil regnskapspraksisen ha mye å si for det innrapporterte utgiftsnivået. Kommunenes metoder for å beregne utgiftene vil også ha betydning.

Gjennomsnittsutgiften i utvalgskommunene er beregnet til kr 16 500 per person i målgruppen. Størrelsen på beløpene varierer fra kr 400 til kr 33 100 per person i målgruppen, og medianutgiften var kr 6 200.

I forhold til i 2008, er boligutgiftene økt med 1,4 prosent eller kr 230 per person i målgruppa. Åtte av kommunene har hatt en nedgang i boligutgiftene, mens utgiftene har økt i syv kommuner.

4.7.2.7. Ekstratiltak i grunnskolen - funksjonene 202 og 222

Kommunene er spurt om de hadde hatt ekstra timetildeling/utgifter til målgruppen utover de ordinære timene til særskilt norsk og morsmål, som det tidligere ble utbetalt øremerket statstilskudd for. Høsten 2006 ble det ikke utbetalt øremerket statstilskudd til kommunene, og fra 1.1.2007 ble det øremerkede tilskuddet innlemmet i kommunenes rammetilskudd. Utgiftene som er tatt med gjelder spesielle ekstratiltak som nødvendige støttetimer i spesielle fag, leksehjelp, spesielle innføringsklasser eller faglige/sosiale tiltak som kan tilskrives elevenes flyktningbakgrunn.

Kommunenes gjennomsnittlige utgifter per person i målgruppen til ekstratiltak i grunnskolen er beregnet til kr 6 000. Blant utvalgskommunene varierte utgiftene per person i målgruppen fra kr 320 til kr 22 200, og medianutgiften var kr 5 400.

4.7.2.8. Kultur- og ungdomstiltak - funksjonene 231, 370, 385 og 392

Kommunene er spurt om de i løpet av 2009 hadde utgifter til kultur- og ungdomstiltak som var spesielt rettet mot innvandrere. For hvert av tiltakene er kommunene bedt om å gi en kort beskrivelse av tiltaket og i hvilken grad tiltaket gjaldt personer i målgruppen. To kommuner hadde ingen utgifter på dette område.

Kommunenes gjennomsnittlige utgifter til kultur- og ungdomstiltak er beregnet til kr 2 100 per person i målgruppen. Blant kommunene som har rapportert utgifter innen dette feltet varierte utgift per person i målgruppen fra kr 170 til kr 7 300, og medianutgiften var kr 1 400.

4.7.2.9. Barnehager og ekstrahjelp i barnehager - funksjonene 201, 211 og 221

Kommunene ble spurt om utgifter tilknyttet barn av flyktninger/personer med opphold på humanitært grunnlag bosatt i perioden fra 1.1.2005 til 31.12.2009 til barnehage og ekstrahjelp i barnehage. Det ble spurt om gjennomsnittsutgifter per barnehageplass som ble disponert av barn av flyktninger/personer

med opphold på humanitært grunnlag bosatt i perioden fra 1.1.2005 til 31.12.2009. Alle kommunene oppgav å ha hatt nettoutgifter til barnehage i målgruppen.

Gjennomsnittlig utgift til barnehager og ekstrahjelp i barnehager er beregnet til kr 4 100 per person i målgruppen, en nedgang på kr 770 per person siden 2008. Blant utvalgskommunene varierte utgiftene per person i målgruppen innen dette feltet fra kr 830 til kr 9 300, og medianutgiften var kr 4 600.

4.7.2.10. Felleskostnader /inntekter - funksjonene 120, 130 og 180

I henhold til KOSTRA skal felleskostnader/- inntekter i størst mulig grad være fordelt på tjenestefunksjonene. Kommunene ble spurt om de hadde kostnader/inntekter innen de ulike tjenesteområder som ikke var ført opp under andre KOSTRA-funksjoner. Kommunene fylte her ut driftskostnader/inntekter som er felles i den forstand at de samme varer og tjenester benyttes av flere etater/kontorer i kommunene. Typiske varer og tjenester som kommunene rapporterte var for eksempel telefon, it-tjenester, porto og husleie i felles kommunale bygg.

For hver av kostnadsområdene ble kommunen bedt om en kort beskrivelse av hvilke varer og tjenester kostnadene/inntektene er tilknyttet og hvordan utgiftene tilknyttet målgruppen er beregnet. Alle utvalgskommunene oppga utgifter i denne skjemadelen.

Gjennomsnittlig felleskostnad per person i målgruppen er beregnet til kr 3 700. Blant utvalgskommunene varierte utgiftene per person i målgruppen innen dette feltet fra kr 60 til kr 14 300, og medianutgiften var kr 4 500.

4.8. Utgiftsutviklingen

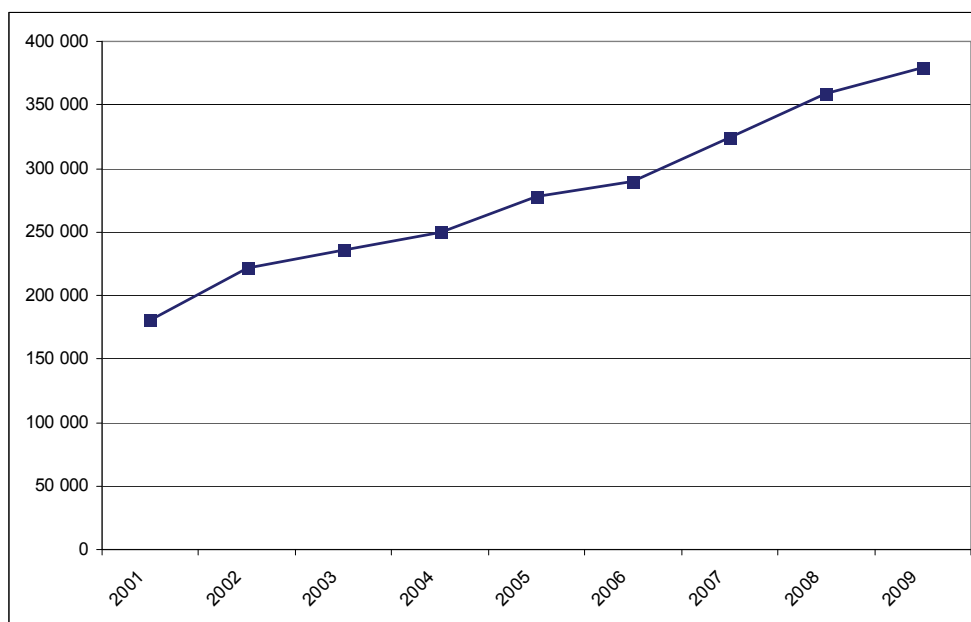
Figur 4.2 viser beregnede utgifter til integreringstiltak og administrasjon i perioden 2001-2009. Beregnede utgifter på de kartlagte områdene var i 2009 kr 75 900 per person i målgruppen. For å finne kostnaden for femårsperioden ganger vi beløpet med fem. Dette utgjør kr 379 500 for fem årskull. Fra 2008 til 2009 har det vært en økning i de kartlagte utgiftene på 5,7 prosent. Økningen fra 2007 til 2008 var på 10,7 prosent. Til sammenlikning har kommunal deflator, i følge rapport fra Teknisk beregningsutvalg (TBU) 14.4.2010, økt med **3,9 prosent** fra 2008 til 2009.

Økningen i utvalgskommunenes gjennomsnittsutgift per flyktning fra 2008 til 2009 er sammensatt av tre faktorer:

- 1. Utvalgskommunenes totale utgifter** til målgruppen har økt fra 795,3 millioner i 2008 til 825,7 millioner i 2009, en **økning på 3,8 prosent**.
- 2. Totalt antall personer i målgruppen** i utvalgskommunene rapportert i administrasjonsundersøkelsen er redusert fra 11 100 i 2008 til 10 900 i 2009, en **nedgang på 1,7 prosent**. Når dette bidrar til en økning i gjennomsnittsutgifter per person, er det fordi en del kommunale utgifter ikke reduseres når antallet i målgruppen går ned.
- 3. Antall førstegangsbosatte** har økt med 260 personer eller 11,9 prosent fra 2008, hvilket kan ha påvirket økningen i totale utgifter. Andelen førstegangsbosatte utgjorde dessuten en større andel av målgruppen, 22,3 prosent av totalt antall personer i målgruppen sammenlignet med 19,6 prosent i 2008.

Beregnete utgifter i 2008 var kr 71 800 per person i målgruppen, tilsvarende kr 359 200 for fem årskull, og for 2007 var beløpene henholdsvis 64 900 og 324 400 for fem årskull.

Figur 4.2 Beregnede utgifter for fem årskull til integreringstiltak og administrasjon 2001 – 2009

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen

Ved hvert års kartlegging er hovedformålet å komme frem til et best mulig anslag for de samlede utgiftene for kommunene på det kartlagte området i det aktuelle år. Utviklingen i resultatet fra år til år skyldes derfor både en reell utgiftsvekst i kommunene og endringer i kartleggingens utføring og kvalitet. Dette må det tas hensyn til når resultatene for 2009 sammenlignes med andre års resultater.

Oslo kommune har siden 2005 gjennomført kartleggingen etter en forenklet metode sammenliknet med tidligere år.

4.9. Sammenheng mellom administrasjons- og sosialhjelpsundersøkelsen

Tabell 4.2 viser kombinasjonen av de kartlagte utgiftsnivåene i sosialhjelpsundersøkelsen, administrasjonsundersøkelsen og introduksjonsstønadundersøkelsen. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget. Ved hjelp av tabellen får man fram variasjon mellom kommunene.

Det kan være flere årsaker til forskjeller mellom kommunene. Skillet mellom utgifter til sosialhjelp og utgifter under administrasjonsundersøkelsen representerer ikke nødvendigvis reelle forskjeller i tjenestetilbudet. Variasjoner kan forklares med blant annet ulik organisering og regnskapsføring. For eksempel vil utgifter til boligjenester komme med i administrasjonsundersøkelsen dersom kommunen ikke dekker husleieutgifter gjennom utbetaling av sosialhjelp, men gjennom en subsidiering av husleien. Ved en eventuell dekning av husleie som sosialhjelp vil kostnadene komme med i sosialhjelpsundersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsene er derfor ikke nødvendigvis sammenlignbare kommunene imellom.

Tabell 4.2 Utgifter per person i målgruppen til sosialhjelpsutbetalinger, introduksjonsstønad, integreringstiltak og til administrasjon av disse. 2009. Indeks 100 er lik gjennomsnittet for kommunene i utvalget.

<i>Kommune</i>	<i>Sosialhjelp</i>	<i>Administrasjon</i>	<i>Introduksjonsstønad</i>	<i>Totalt</i>
0125 Eidsberg	109	47	51	55
0231 Skedsmo	215	63	72	83
0301 Oslo	87	117	77	104
0403 Hamar	142	67	73	78
0501 Lillehammer	73	85	127	93
0502 Gjøvik	157	109	142	122
0602 Drammen	98	92	92	93
0709 Larvik	75	103	92	97
0815 Kragerø	140	70	97	84
0906 Arendal	89	72	103	81
1001 Kristiansand	128	55	90	72
1102 Sandnes	76	110	86	100
1201 Bergen	87	100	131	106
1401 Flora	69	73	162	93
1502 Molde	129	75	125	93
1601 Trondheim	81	132	106	119
1719 Levanger	4	119	141	110
1804 Bodø	146	97	145	114
1901 Harstad	128	81	124	97
1931 Lenvik	88	102	103	100
Utvalgskommunene	100	100	100	100
Alle kommuner	96	-	102	

Kilde: Administrasjonsundersøkelsen, sosialhjelpsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen

En annen forklaring til variasjoner kan være størrelsen på de ulike årskullene. Som vist i kapittel 3 er utgifter til sosialhjelp høyest for de som har blitt bosatte det siste året og utbetalinger av introduksjonsstønad er høyere til de personer med en botid på to og tre år ettersom flere av disse enn i andre årskull er i introduksjonsprogram. To eksempel som illustrerer dette er Flora og Harstad. Flora har for eksempel en høyere andel personer med en botid på to og tre år og dette kan ha påvirket de relativt høye utgiftene til introduksjonsstønad. Harstad har derimot en høyere andel førstegangsbosatte hvilket delvis kan forklare de relativt høye utgiftene til utbetalt sosialhjelp.

I tillegg kan sammensetningen av målgruppen innenfor de ulike årskullene påvirke utgiftsbildet i kommunene. Hvorvidt kommunene for eksempel har bosatt familier eller enslige, barn eller voksne kan påvirke utgiftsbildet.

Vi minner også om at dette baserer seg på foreløpige KOSTRA-tall for sosialhjelp og introduksjonsstønad.

I utgangspunktet skulle kvalifiseringsstønad også blitt tatt med i denne tabellen. I punkt 4.3 i rapporten er det redegjort for hvorfor den er utelatt. Konsekvensen av dette er at kartleggingen får med effekten av at sosialhjelpsutgiftene blir lavere, men ikke kommunenes utgifter til kvalifiseringsprogrammet. Ved hjelp av innsendte utgifter fra utvalgskommunene har Beregningsutvalget anslått hva kommunene har spart i sosialhjelp gitt at statens forutsetninger om finansiering av programmet er oppfylt.⁴ Utvalget

⁴ Se brev til alle landets kommuner fra Arbeids- og velferdsdirektoratet datert 25. februar 2008. "Kvalifiseringsprogrammet – mål og rammer for gjennomføring i 2009"

har beregnet at dette kan påvirke kartleggingsresultatet med kr 2 000 per person i målgruppen, tilsvarende kr 10 000 i femårsperioden.

5. Kommunenes utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap (Voksenopplæringsundersøkelsen)

5.1. Innledning

Rundskriv H-20/05 fastsetter hvilke grupper av voksne innvandrere i Norge som skal få tilbud om gratis opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Kommunene er ansvarlig for organisering og gjennomføring av denne opplæringen. I voksenopplæringsundersøkelsen kartlegges kommunenes utgifter til norskopplæring, både for deltakere som følger per capita- og overgangsordningen. Tilskuddsordningene til norskopplæring er ment å dekke utgifter til lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell og reisestøtte. År 2010 vil overgangsordningen utfases og voksenopplæringsundersøkelsen vil endres.

5.2. Metode

For å kartlegge kommunenes utgifter til norskopplæring for voksne innvandrere er det gjennomført en spørreskjemaundersøkelse i 19 av landets kommuner.

Spørreskjemaet (vedlegg) er utarbeidet av Beregningsutvalget.

Opplysningene som er innhentet via spørreskjemaet, kan deles i tre hovedgrupper:

- *Omfang:* Hvor mange voksne innvandrere som fikk norskopplæring i kommunen i 2009, herav hvor mange som utløste tilskudd etter per capita- og overgangsordningen. I tillegg ble totalt antall undervisningstimer kartlagt.
- *Utgifter:* Kommunenes utgifter i forbindelse med norskopplæring for voksne innvandrere i 2009.
- *Inntekter:* Kommunenes inntekter i forbindelse med norskopplæringen.

Totalt ble 41 prosent av alle undervisningstimer i 2009 i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere gitt i disse 20 kommunene. I utvalget er kommuner med mer enn 50 000 innbyggere overrepresentert.

5.3. Utvalg av kommuner

Følgende kommuner var med i undersøkelsen (nye kommuner er understreket):

Skedsmo, Oslo, Hamar, Lillehammer, Gjøvik, Drammen, Larvik, Kragerø, Arendal, Kristiansand, Sandnes, Bergen, Flora, Molde, Trondheim, Levanger, Bodø, Harstad, og Lenvik.

Eidsberg var med i administrasjonsundersøkelsen, men kjøper tjenester til voksenopplæring av andre kommuner og er derfor ikke med i denne undersøkelsen.

5.4. Vurdering av kvaliteten på datamaterialet

Opplysninger om de samlede utgifter til voksenopplæring er forholdsvis entydige og relativt lett å innhente fra regnskapet for de fleste utvalgs kommunene. Voksenopplæringen omfatter også undervisning til arbeidsinnvandrere og asylsøkere. Det må derfor brukes noe skjønn for å skille ut både antall undervisningstimer og relevante utgifter tilknyttet vår målgruppe.

5.5. Undersøkelsens utgiftsbegreper

I henhold til tildelingskriteriene for det statlige tilskuddet (se avsnitt 5.1) er det relevant å kartlegge utgifter til lærerlønn (inklusive vikarutgifter og sosiale utgifter), administrasjonsutgifter, utgifter til undervisningsmateriell, samt utgifter til reisestøtte i forbindelse med undervisningen. I tillegg kartlegges også utgifter til undervisningslokaler, strøm, renhold og inventar.

To utgiftsbegreper ligger dermed til grunn for beregningen.

- *Utgiftsbegrep A* per undervisningstime er summen av utgifter til lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell og reisestøtte dividert på antall undervisningstimer til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.
- *Utgiftsbegrep B* per undervisningstime er summen av utgifter til lærerlønn, administrasjon, undervisningsmateriell, reisestøtte, leie/stipulert leie av undervisningslokale og annet (f.eks. strøm, renhold, inventar) dividert på antall undervisningstimer til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

5.5.1. Beregning av utgifter per time

Med utgangspunkt i det innkomne materialet er følgende størrelser beregnet:

Utgift per undervisningstime er beregnet ved å dele utgiftene som den enkelte kommune har hatt på antall undervisningstimer i norsk og samfunnskunnskap.

Gjennomsnittsutgift per undervisningstime betyr at utgiftene er summert for hele utvalget og delt på utvalgets totale undervisningstimetall. I beregningen vil utgiftsnivået i kommunene med flest undervisningstimer bety mest for resultatet.

5.6. Resultat av tallmaterialet

5.6.1. Deltakertall

Tabell 5.1 viser at gjennomsnittlig antall voksne innvandrere som fikk opplæring våren og/eller høsten 2009 varierte i utvalgskommunene fra 80 til 6 070 om våren og fra 90 til 6 070 om høsten. Det er innsendte opplysninger om faktisk gjennomførte timer som er tatt med i voksenopplæringsundersøkelsen.

Tabell 5.1 Gjennomsnittlig antall deltakere i 2009 for kommunene i voksenopplæringsundersøkelsen

Kommune	Antall deltakere i vårsemesteret	Antall deltakere i høstsemesteret
0231 Skedsmo	370	370
0301 Oslo	6 070	6 070
0403 Hamar	220	240
0501 Lillehammer	150	140
0502 Gjøvik	190	220
0602 Drammen	420	370
0709 Larvik	200	160
0815 Kragerø	80	90
0906 Arendal	230	230
1001 Kristiansand	590	690
1102 Sandnes	190	210
1201 Bergen	820	830
1401 Flora	90	100
1502 Molde	100	90
1601 Trondheim	690	740
1719 Levanger	90	90
1804 Bodø	220	250
1901 Harstad	150	190
1931 Lenvik	180	160
Alle kommuner	11 030	11 210

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

5.6.2. Utgiftsnivået i kommunene

Tabell 5.2 viser at gjennomsnittlig utgift per undervisningstime var kr 1 020 når utgiftsbegrep A legges til grunn, og kr 1 240 når man benytter utgiftsbegrep B.

I 2008 var beløpene henholdsvis kr 940 og kr 1 150. For begge utgiftsbegreper var det i 2009, som tidligere år, store forskjeller mellom høyeste og laveste verdi. Utgiftene etter utgiftsbegrep A varierer fra kr 730 til kr 1 380. Etter utgiftsbegrep B varierer utgiftene fra kr 870 til kr 1 460. Det er vanskelig å gi en forklaring på spredningen mellom kommunenes utgifter. Vi finner ingen sammenheng mellom timepris og antall undervisningstimer, gjennomsnittlig antall deltakere eller gjennomsnittlig gruppestørrelse.

Tabell 5.2 Kommunenes gjennomsnittsutgift per undervisningstime i 2009. Kroner.

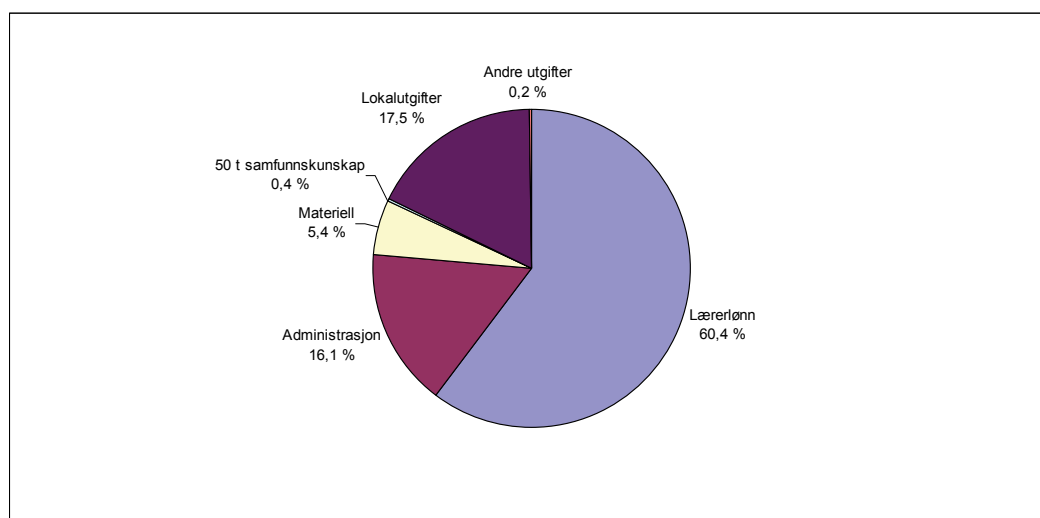
Kommune	Utgiftsbegrep A per undervisningstime	Utgiftsbegrep B per undervisningstime
0231 Skedsmo	980	1 400
0301 Oslo	1 200	1 400
0403 Hamar	800	880
0501 Lillehammer	830	940
0502 Gjøvik	980	1 200
0602 Drammen	1 400	1 500
0709 Larvik	970	1 100
0815 Kragerø	730	870
0906 Arendal	1 000	1 200
1001 Kristiansand	760	1 000
1102 Sandnes	930	1 300
1201 Bergen	800	970
1401 Flora	880	1 100
1502 Molde	820	1 000
1601 Trondheim	960	1 200
1719 Levanger	820	1 100
1804 Bodø	940	1 300
1901 Harstad	900	1 200
1931 Lenvik	910	1 100
Alle kommuner	1 020	1 240

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

5.7. Utgiftsfordelingen

Figur 5.1 viser samlede driftsutgifter til voksenopplæringen fordelt på de ulike utgiftsområdene. En stor del av driftsutgiftene, 60 prosent, går til lærerlønn. I tillegg føres noen av lønnsutgiftene (til for eksempel rektor og rådgiver) under administrasjonsutgifter. Henholdsvis 18 og 16 prosent går til leie og administrasjon, 5 prosent går til materiell, og de øvrige utgiftsområdene utgjør en svært liten andel. Det er lite endring fra 2008 i denne fordelingen, Utgiftsfordelingen varierer noe mellom de ulike kommunene, men i samtlige kommuner utgjør lønnsutgifter minst halvparten av totale utgifter, fra 49 prosent til 81 prosent.

Figur 5.1 Prosentvis utgiftsfordeling på utgiftsområder kartlagt i voksenopplæringsundersøkelsen *

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

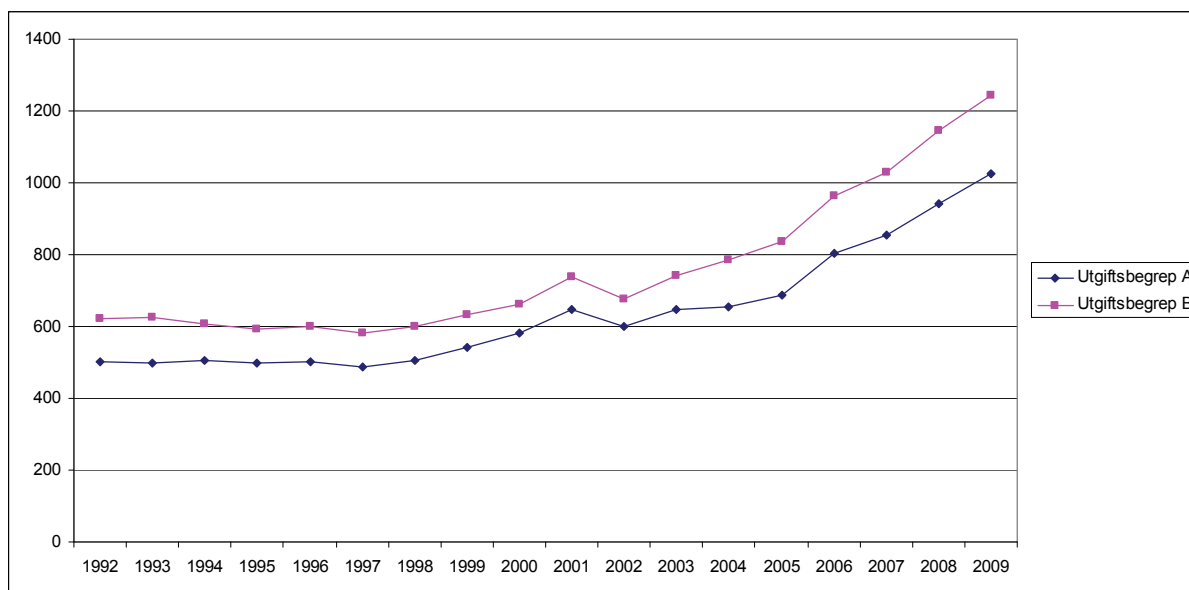
* Utgiftene til 50 t samfunnskunnskap er inkludert i lærerlønn, administrasjon og materiell. Det som i figuren framkommer som en egen andel er kun eventuelle "tilleggsutgifter" kommunene har hatt for å gjennomføre denne undervisningen. Jf. pkt. 4.5 i voksenopplæringskjemaet bakerst i rapporten.

5.8. Utgiftsutviklingen

Figur 5.2 viser at gjennomsnittsutgiftene for 2009 har steget i forhold til 2008. For utgiftsbegrep A og B er økningen på henholdsvis 8,7 og 8,6 prosent. Til sammenligning steg gjennomsnittsutgiftene fra 2007 til 2008 med 10,4 prosent for utgiftsbegrep A og 11,2 prosent for utgiftsbegrep B. Antallet undervisningstimer er omtrent det samme i 2009 som i 2008 mens utgifter til lærerlønn og administrasjon har økt med 2,1 og 34,4 prosent. Mer enn halvparten av økningen i totale utgifter skyldes økte utgifter i Oslo kommune som følge av krafttak for å få flere deltakere i voksenopplæringen. Satsningen i Oslo kommune vil først resultere i flere undervisningstimer i 2010. Antall undervisningstimer har derfor ikke økt i takt med utgiftene. Timeprisen for utvalgte kommuner unntatt Oslo var på kr 900 og kr 1 100, hvilket tilsvarer en økning på henholdsvis 0,3 og 2,8 prosent.

De kartlagte gjennomsnittsutgiftene per undervisningstime etter utgiftsbegrep A (se kapittel 5.5) holdt seg relativt stabile fra 1992 til 1997. Fra 1998 var det en utgiftsøkning frem til og med 2002. Etter en nedgang i 2002, har utgiftene økt igjen i perioden etter 2003.

**Figur 5.2 Utgift per undervisningstime til norsk og samfunnskunnskap. Årene 1992 til 2009.
Løpende kroner***

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

* Kartleggingen av utgiftene i perioden 2006 - 2009 er ikke direkte sammenlignbare med tidligere år. Undervisningstimene som rapporteres i de fire siste kartleggingene inneholder både timer etter overgangsordningen og timer etter per capita-ordningen. For 2006 var det utelukkende timer etter overgangsordningen som inngikk i kartleggingen. I tillegg kartlegges fra 2006 utgifter til 50-timers samfunnsfag, noe som ikke ble gjort tidligere.

5.9. Inntekter

Fra og med 2007 har Beregningsutvalget kartlagt utvalgskommunenes inntekter i forbindelse med opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Vi kan dermed beregne hvor mye kommunene gikk med overskudd eller underskudd per time. Inntektene kommunene rapporterte, var: statstilskudd for overgangsordningen, per capita-tilskudd grunntilskudd, inntekter fra andre kommuner som kommunen driver norskopplæring for, per capita-tilskudd mottatt fra andre kommuner, deltakerbetaling og ”annet”.

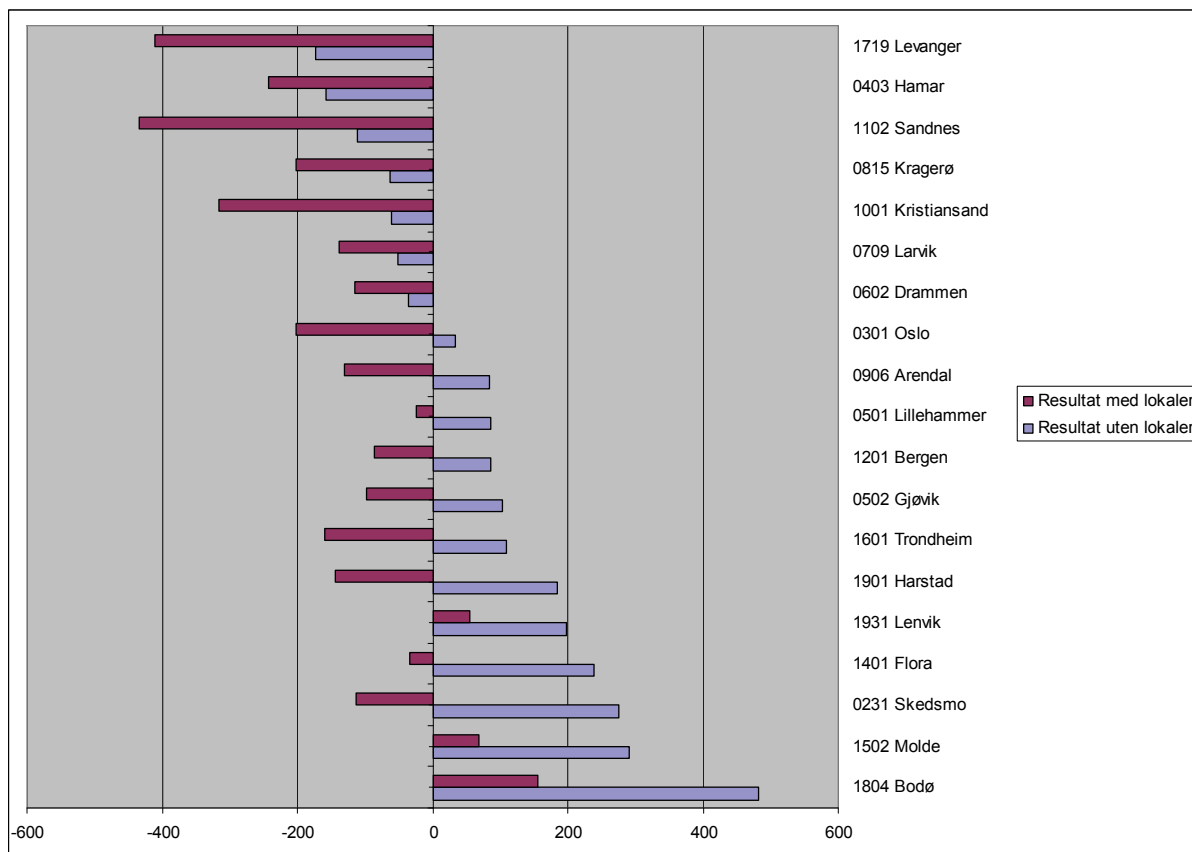
Kommunene skulle rapportere inntektsført tilskudd uavhengig av om beløpet er mottatt eller ikke, men det er mulig en del kommuner likevel rapporterte faktisk mottatt beløp. Derfor er det mulig inntektsåret avviker noe fra utgiftsåret. Videre varierer antall deltakere på overgangsordningen fra kommune til kommune, noe som påvirker tilskuddet kommunene mottar per undervisningstime. Deltakere på overgangsordningen utløser som nevnt tilskudd per undervisningstime og per deltakertime, mens etter den nye ordningen får kommunene tilskudd per capita uavhengig av hvorvidt personer i målgruppen deltar i undervisningen eller ikke. Kommuner med lav deltakelse blant personer som utløser tilskudd kommer bedre ut med per capita-ordningen.

I snitt hadde utvalgskommunene en inntekt på kr 1 070 per time, et beløp som varierte mellom kommunene, fra kr 640 til kr 1 430. Medianen var kr 1 080. Kommunene gikk i gjennomsnitt med et overskudd på kr 50 per time om utgifter til lokaler og andre faste utgifter holdes utenfor (utgiftsbegrep A), men med et underskudd på kr 170 per time om vi inkluderer slike utgifter (utgiftsbegrep B). Resultat per time varierte sterkt fra kommune til kommune, fra et underskudd på kr 170 per time etter utgiftsbegrep A, til et overskudd på kr 480. Dersom resultatet inkluderer lokalutgifter gikk kun tre kommuner med overskudd. Resultatet varierer fra kr 430 i underskudd til 160 i overskudd per time.

I Figur 5.3 er kommunene rangert etter størrelsen på resultat per time når utgifter til lokaler og andre faste utgifter holdes utenfor. Levanger gikk med det største underskuddet per time, etter beregning med utgiftsbegrep A, og Bodø gikk med størst overskudd. Da lokalutgifter inkluderes i beregningene (utgiftsbegrep B) har Sandnes størst underskudd og Bodø har størst overskudd.

Det ser ikke ut til å være noen tydelig sammenheng mellom antall undervisningstimer og resultat per time. Sagt med andre ord; Det er ikke slik at store kommuner i større grad går med overskudd eller underskudd enn små kommuner.

Figur 5.3 Resultat (inntekter minus utgifter) per undervisningstime, etter kommune. 2009.

Kilde: Voksenopplæringsundersøkelsen

6. Forholdet mellom beregnede utgifter til målgruppen og integreringstilskuddet i 2009

Kommunenes samlede utgifter til målgruppen var ifølge 2009-kartleggingen på kr **607 600**. Dette er en økning på kr 33 900 eller 5,9 prosent sammenlignet med fjoråret (kr 573 700).

Uten helseutgifter på kr 25 500 viser tallmaterialet fra administrasjonsundersøkelsen og sosialhjelps- og introduksjonsstønadsundersøkelsen utgifter per flyktning over femårsperioden på kr 549 200.

Samlede utgifter til målgruppen består av utbetalt sosialhjelp (66 900), utbetalt introduksjonsstønad (135 800), utgifter til administrasjon (379 500) samt helseutgifter (25 500). Tall for utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad hentes fra alle landets kommuner med bosatte personer i målgruppa, mens tall for utgifter til administrasjon er beregnet i en egen undersøkelse for de 20 utvalgs kommunene.

Helseutgifter er også estimert. Dette danner til sammen grunnlaget for integreringstilskuddet (se kapittel 1.5 for kartleggingsmetode).

Bortsett fra helseutgifter er det kun for utvalgs kommunene vi har en komplett kartlegging av utgiftene til målgruppen (sosialhjelp, introduksjonsstønad og administrasjon), og det er derfor nyttig å sammenligne utvalgs kommunenes utgifter med gjennomsnittsutgiftene for landet.. Dersom vi kun ser på utvalgs kommunenes utgifter til utbetaling av sosialhjelp og introduksjonsstønad skiller dette imidlertid seg lite fra gjennomsnittsbeløpet for alle kommuner. De 20 utvalgs kommunene utbetalte i snitt kr 72 900 i økonomisk sosialhjelp i 2009 til personer i målgruppen, mot kr 66 900 for alle kommuner i landet som er med i sosialhjelpsundersøkelsen. I introduksjonsstønad betalte de 20 utvalgs kommunene i snitt kr 142 800 til personer i målgruppen, mot kr 135 800 for alle kommuner som er med i introduksjonsstønadsundersøkelsen, Samlede utgifter for utvalgs kommunene ble dermed noe høyere enn snittet for alle kommuner, kr 620 700 mot kr 607 600. Som nevnt tidligere brukes tall for utbetalt sosialhjelp og introduksjonsstønad fra alle landets kommuner (sosialhjelpsundersøkelsen og introduksjonsstønadsundersøkelsen), fordi dette gir et mer korrekt bilde av de reelle utgiftene. Det er dette landssnittet (607 600) som er lagt til grunn som resultat i Beregningsutvalgets kartlegging i 2009.

Satsen for integreringstilskuddet for 2009 økte med kr 36 500 for voksne og kr 26 500 for barn i forhold til i 2008, til henholdsvis kr 551 500 og kr 531 500. Kommunenes beregnede utgifter til de fem årskullene var med andre ord høyere enn tilskuddet de mottok i 2009, både før og etter 1. juli.

Siden VO-skjemaet kartlegger utgiftene til all kommunal norskopplæring samtidig som det finnes flere ulike tilskuddsordninger på feltet, gir det ikke lenger mening å sammenholde utgifter med satsene på de ulike statstilskuddene. Dette har vært gjort i rapportene fra Beregningsutvalget før 2007. I senere rapporter er det av den grunn kun integreringstilskuddet som blir sammenlignet med de kartlagte utgiftene.

Tidligere rapporter

Tidligere rapporter over kommunenes utgifter til bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært opphold kan fås ved henvendelse til Beregningsutvalgets sekretariat:
[beregningssutvalget@ssb.no](mailto:beregningsutvalget@ssb.no)

Vedlegg

Vedleggstabell 1. Struktur tall for kommunene i administrasjonsundersøkelsen. Folketall for målgruppen 31.12.09 etter kommunenes opplysninger

	Antall innbyggere 31.12.2009	Antall personer i målgruppen 31.12.2009	Antall i målgruppen i prosent av antall innbyggere
0125 Eidsberg	10 821	101	0,9
0231 Skedsmo	47 723	372	0,8
0301 Oslo	586 860	3 269	0,6
0403 Hamar	28 344	236	0,8
0501 Lillehammer NY	26 381	256	1,0
0502 Gjøvik	28 807	243	0,8
0602 Drammen	62 566	525	0,8
0709 Larvik	42 412	240	0,6
0815 Kragerø NY	10 620	123	1,2
0906 Arendal	41 655	280	0,7
1001 Kristiansand	81 295	918	1,1
1102 Sandnes NY	64 671	356	0,6
1201 Bergen	256 600	1 534	0,6
1401 Flora	11 586	133	1,1
1502 Molde NY	24 795	148	0,6
1601 Trondheim	170 936	1 139	0,7
1719 Levanger	18 580	147	0,8
1804 Bodø	47 282	424	0,9
1901Harstad	23 257	302	1,3
1931 Lenvik	11 243	140	1,2
Alle kommuner i utvalget	1 596 434	10 886	0,7
Hele landet	4 858 199	28 025	0,6

Kartlegging av kommunenes utgifter i 2009 til bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag

Kommunenavn:

Denne undersøkelsen utføres av Statistisk sentralbyrå (SSB) på oppdrag fra Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Hensikten med undersøkelsen er å skaffe opplysninger som kan gi grunnlag for å beregne utgiftsutviklingen i kommunene forbundet med bosetting og integrering av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag. **Målgruppen i undersøkelsen er:**

- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

De områdene vi skal kartlegge gjennom denne delen av årets undersøkelse er tilsvarende:

- * sosialkontortjenester
- * introduksjonsprogram
- * innvandrers/flyktningkontortjenester
- * kvalifiseringsprogram, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- * bolig-/boligadministrasjonstjenester
- * støttekontakt, aktivisering og pleie og omsorg i hjemmet
- * barne- og ungdomsvernet
- * ekstratiltak i grunnskolen
- * kultur- og ungdomstiltak
- * barnehager
- * felleskostnader

Utgifter til helse og rusomsorg blir **ikke** kartlagt.

Følgende kommuner er med i undersøkelsen (nye kommuner uthevet): Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Eidsberg, Flora, Gjøvik, Hadsel, Hamar, Harstad, **Kragerø**, Kristiansand, Larvik, Lenvik, Levanger, **Lillehammer**, **Molde**, Oslo, **Sandnes**, Skedsmo og Trondheim.

Kontaktpersonen kommunen har utpekt, vil ha ansvaret for å koordinere innsamlingen av opplysningene i kommunen. Dersom det skulle være spørsmål vedrørende undersøkelsen eller selve utfyllingen av skjemaet send gjerne e-post til denne adressen: beregningsutvalget@ssb.no
Dessuten kan følgende personer

Liv Johansson, SSB, tlf. 21 09 46 17 / 46 934 938 e-post: ljo@ssb.no
Kari Kraakenes, SSB, tlf. 21 09 47 86 / 922 85 569, e-post: kkr@ssb.no
Agnes Aaby Hirsch, SSB, tlf. 21 09 42 63 / 48 23 22 12, e-post: ahi@ssb.no
Nina Gran, KS, tlf. 24 13 27 78 / 915 26 482, e-post: nina.gran@ks.no
Bjørn Holden, IMDi, tlf. 41 52 53 14, e-post: bho@imdi.no

Vi ber om at spørreskjemaet blir fylt ut og returnert til Statistisk sentralbyrå; pr. e-post til beregningsutvalget@ssb.no innen **12. mars 2010**.

Takk for hjelpen!

Milepælsplan for kartleggingen

Datainnsamling		
Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Vinterseminar	Utvalget/sekretariat/kommunene	primo desember fra skjemaene er ferdige, til kommunebesøk
Utfylling	Kommunene	uke 7 - 10
Kommunebesøk	Utvalget/(sekretariatet)/ kommunene	fra kommunebesøk - 12. mars
Korrigerings av tidligere utfylling	Kommunene	innen 12. mars
Innsending av utfylt skjema	Kommunene	
Databearbeiding		
Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Gjennomgang av skjema	Utvalget	fortløpende 12. mars - medio april
Oppfølging av kommunene; spørsmål til utfyllingen	Sekretariatet/kommunene	fortløpende 12. mars - medio april
Innlegging av data	Sekretariatet	fortløpende 12. mars - medio april
Sosialhjelps- og introduksjonsstøttnadsundersøkelsen samt kvalifiseringsstøttnad	Sekretariatet	KOSTRA Skjema 11, 11B og 11C. Frist for innrapportering 15. januar.
Kvalitetssikring av adm og vo	Utvalget/sekretariatet	medio - ultimo april
Presentasjon av foreløpig resultat for Utvalget	Sekretariatet	22. april
Presentasjon/publisering		
Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Oversendelse av tall til departementet	IMDi/(sekretariatet)	30. april
Rapportskriving	Utvalget/sekretariatet	16. april - 14. mai
Korrektur - rapporten	Utvalget/sekretariatet	15. - 25. mai
Trykking av rapport	Sekretariatet	29. mai
Utsending av rapporten	Sekretariatet	primo juni
Sommerseminar (med framlegging av rapporten)	Utvalget/sekretariat/kommunene	9. - 10. juni

OM SKJEMAET

Målgruppen

• Den gruppen personer som Beregningsutvalget (BU) i denne undersøkelsen kartlegger utgifter til, blir kalt **målgruppen**.

• Målgruppen omfatter:

- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

Husk at personer bosatt i 2004 ikke skal være med i denne kartleggingen. De var med i kartleggingen av utgiftene for 2008, men i 2009 hører de ikke lenger til målgruppen.

Hovedtyper av spørsmål

- Skjemaet består av to hovedtyper spørsmål relatert til målgruppen:
 - i) regnskapstall for utgifter til målgruppen på de ulike tjenesteområdene, og
 - ii) anslag på andeler av tjenestekapasitet innen de ulike tjenesteområder.

Dersom det er ønskelig med utfyllende kommentar, utover det som det er plass til i de aktuelle skjemadelene, er det lagt til sider bakerst i skjemaet til dette.

Der hvor kommunen har fastsatt utgiftene for målgruppen, skal de oppgis og det skal ikke lages anslag.

Regnskapstall

- Vi ønsker opplysninger om driftsutgifter/-inntekter til kommunale tjenester som berøres av arbeidet med å bosette og integrere målgruppen. Videre driftsutgiftene/-inntektene kommunen har ved drift av særskilte tiltak for denne målgruppen.
- I de ulike skjemadelene gis henvisning til de KOSTRA-funksjonene der de aktuelle utgiftene mest sannsynlig er postert.
- I regnskapstabellene skal kommunens netto driftsutgifter summeres, dvs. utgifter på artene 010-480 (**OBS: men ikke art 290 (interne kjøp i kommunen)**) fratrukket inntekter på artene 600 - 890 (**OBS: men ikke art 790 (interne salg)**) i driftsregnskapet. I den grad det finnes relevante utgifter i investeringsregnskapet, bes dette føres opp særskilt. Stipulert husleie for kommunale bygg skal være ført under de aktuelle funksjonene. I 2004 ble det innført en generell momskompensasjonsordning for kommunesektoren. For at ordningen skal bli ivaretatt i undersøkelsen, må art 429 tas med på utgiftssiden. I tillegg må det trekkes fra den delen av refusjonsinntektene som knytter seg til investeringsregnskapet, art 728, mens 729 må holdes utenfor.

Felleskostnader/-inntekter er i KOSTRA forutsatt fordelt på de ulike funksjonene. De skal således i hovedsak fremkomme i skjemaene som er knyttet til de ulike tjenesteområdene. Eventuelle felleskostnader som er ført på funksjonene 120, 130, 170 og 180 føres på del 12 i skjemaet (veiledning og tabeller fra side 33).

Mulige metoder for å beregne anslag på andel av tjenestekapasitet

- Vi ønsker opplysninger om hvor stor del av kommunens totale tjenestekapasitet på de ulike tjenesteområdene som brukes på målgruppen. Begrepet tjenestekapasitet skal fange opp kommunens totale tilbud overfor brukerne.
- Utgifter til barn av personer i målgruppen, født etter førstegangsbosetting skal inkluderes i beregningen til tross for at disse barna selv ikke inngår i målgruppen.
- Kommunene som tidligere har deltatt i kartleggingen, har brukt tre ulike framgangsmåter for beregning av målgruppens relative ressursbruk:
 - **FREMGANGSMÅTE A:** Noen kommuner har regnskapstall for utgifter knyttet til målgruppen. I slike tilfeller er det ikke nødvendig å oppgi prosentandel kapasitet - som man blir bedt om først innenfor hvert tjenesteområde.
 - **FREMGANGSMÅTE B:** En direkte vurdering av hvor mange årsverk i den aktuelle tjenesten som benyttes til betjening av målgruppen. Deretter beregnes hvor stor andel dette utgjør av tjenestens totale antall årsverk.
 - **FREMGANGSMÅTE C:** Det framskaffes opplysninger om hvor mange klienter som finnes totalt og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter foretas en vektning ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes pr. klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter.
- **Eks. på framgangsmåte C:** I kommunen er det totalt 5.200 sosialhjelpsmottakere, av disse er 300 i målgruppen. Ved hjelp av kvalifisert skjønn antar en at hver klient i målgruppen p.g.a. bruk av tolk, lengre gjennomsnittlig stønadsperiode i løpet av året o.a. gjennomsnittlig bruker 1,8 ganger mer av sosialkuratorens tid enn andre brukere. Andre driftsutgifter er imidlertid konstante uavhengig av klientens bakgrunn (som f.eks. rengjøring og porto). Størrelsen på den samlede vektingsfaktoren tar hensyn til begge disse forholdene og er derfor i dette tilfellet noe mindre enn 1,8, f. eks 1,75. I tillegg må det tas hensyn til bl.a. hvor lenge målgruppen betjenes av innvanderer-/flyktningkontoret etter bosetting før de overføres til sosialkontoret, og til den øvrige klientgruppens sammensetning.

Andel av samlet kapasitet = $300 \times 1,75 / (5.200 - 300 + 300 \times 1,75) = 0,097$

I dette eksemplet kommer en fram til at 9,7 prosent av samlet kapasitet ved sosialkontoret ble brukt på målgruppen.

Innvanderer- /flyktningkontorets ressursinnsats overfor målgruppen må legges til sosialkontorets utgifter, i og med at også denne tjenesten i KOSTRA føres på funksjon 242.

1. ANTALL FLYKTNINGER OG PERSONER MED OPPHOLD PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG I 2009

Kommune:		Tlf. nr.:	
Kontaktperson:		Fax. nr.:	
		E-post:	

Barn født etter førstegangsbosetting skal **ikke** tas med på denne siden.

Målgruppen omfatter:

- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

Husk at personer bosatt i 2004 **ikke** skal være med i denne kartleggingen. De var med i kartleggingen av utgiftene for 2008, men i 2009 hører de ikke lenger til målgruppen.

1.1.

Hvor mange personer i målgruppen var registrert bosatt i kommunen 1.1. og 31.12.?

Antall pr. 1.1.09:

Antall pr. 31.12.09:

1.2.

Hvor mange i målgruppen som er registrert bosatt i kommunen pr. 31.12.09 ble førstegangsbosatt i kommunen i løpet av 2009?

Antall førstegangsbosatte i 2009:

--

1.3. Sekundærbosetting

A. Hvor mange i målgruppen med botid 0-5 år flyttet til kommunen i løpet av året?

--

B. Hvor mange i målgruppen med botid 0-5 år flyttet fra kommunen eller døde, i løpet av året?

--

1.4.

Eventuelle merknader:

--

Opplysningene på denne siden er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

2. ORGANISERING AV KOMMUNENS BOSETTINGS- OG INTEGRERINGSARBEID I 2009

Kommuner organiserer bosettings- og integreringsarbeidet knyttet til mottak av flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, og personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09. Gi eventuelle kommentarer til fordelingen av ansvar og arbeidsoppgaver **mellom ulike kommunale organisasjonsheter** i forbindelse med bosetting av målgruppen i din kommune.

Eks. på utfylling

Tjenesteområde: *sosialtjenester*

Hvor ligger ansvaret?: *flyktningskontoret*

2.1.

Tjenesteområde:	Hvor ligger ansvaret?	Eventuelle kommentarer
Sosialtjenester:		
Introduksjonsprogram:		
Innvandrer-/ flyktningskontortjenester:		
Tolketjenester:		
Sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering, arbeidstrening:		
Kvalifiseringsprogram (ikke startet i alle kommuner):		
Bolig-/boligadm. tjenester:		
Barne- og ungdomsverntjenester:		
Opplæring/undervisning:		
Kultur- og ungdomstiltak:		
Barnehager:		

For eventuelle tilleggskommentarer, benytt sidene bakerst i skjemaet. Husk å referere til nummeret på skjemadelen.

Opplysningene på denne siden er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

3. SOSIAL RÅDGIVING OG VEILEDNING

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

• Utgiftene skal omfatte alle utgifter til administrasjon og tiltak innen sosialtjenester knyttet til råd og veiledning, vedtak om økonomisk sosialhjelp, inkl. innvandrер-/flyktningskontor, flyktningskonsulent m.m. Del 3 fanger således hovedsaklig opp utgifter innenfor funksjon 242.

• Hvis en kjenner de reelle utgiftene skal en ikke oppgi prosentandel.

• **Økonomisk stønad** (bidrag og lån) tilstått etter lov om sosiale tjenester skal **ikke** regnes med. Disse utgiftene kartlegges gjennom kommunenes årlige innrapportering til KOSTRA. (Økonomisk sosialhjelp føres på funksjon 281.)

• Overføring av integreringstilskudd fra staten skal ikke tas med som driftsinntekt. (Integreringstilskuddet føres på funksjon 850).

• Dersom kommunen under funksjon 242 har et innvandrер-/flyktningskontor, flyktningskonsulent eller lignende, skal dette inngå i beregningen/anslaget for fordeling av kapasiteten/årsverk for sosialtjenesten.

Dersom kommunen har en slik organisering vil målgruppens andel av tjenestekapasiteten bli ulik på de ulike områdene. Det kan for eksempel være slik at målgruppen har belastet:

100 % av kapasiteten på flyktningskontoret

60 % av kapasiteten i tolketjenesten

20 % av kapasiteten på sosialkontoret

I slike tilfelle kan det være fornuftig å bruke hjelpeskjema for hver av disse enkelttjenestene. Det er viktig at svarene viser hva som er lagt til grunn for de ulike beregningene

• Merk at dersom det går noe tid fra bosetting til introduksjonsprogrammet starter, bør eventuelle utgifter til sosial rådgivning og veiledning i denne perioden føres her. Det samme gjelder relevante administrative utgifter dersom personer som deltar i introduksjonsordningen mottar supplerende økonomisk sosialhjelp. Utgifter til personer som er bosatt forut for oppstart av introduksjonsprogram skal også tas med her.

• Administrasjon av introduksjonsordningen føres i skjemadel 4.

• Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130, 170 og 180) føres ikke her, men i tabell 12.1

Målgruppen omfatter:

- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.

- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09 samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09

3.1

Kjenner kommunen de eksakte tallene for samlet ressursbruk fra målgruppen på administrasjon og tiltak innenfor sosialtjenesten knyttet til **råd, veiledning og vedtak om økonomisk sosialhjelp**?

Ja -> 3.4

Nei -> 3.2

3.2

Ved beregning av prosentandel, anslå hvor stor del av samlet ressursbruk til målgruppen på administrasjon og tiltak innenfor sosialtjenester knyttet til **råd, veiledning, og vedtak om økonomisk sosialhjelp (funksjon 242)** i 2009 som ble brukt på målgruppen bosatt etter 1.1.05.

Prosentandel kapasitet:

3.3

Forklar kort grunnlaget for den anslåtte prosentandelen (inkl. flyktningkontor, flyktningkonsulent eller lignende):

3.4

Regnskapstall for administrasjon og tiltak innen sosial rådgivning og veiledning, inkl. flyktningkontor, flyktningkonsulent e.l. (funksjon 242)

Administrasjon og tiltak innenfor sosial rådgivning og veiledning. (funksjon 242)	Regnskapstall 2009	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 242	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen:
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	0	0

3.5

Dersom kommunen har utgifter knyttet til den definerte målgruppen som **ikke er klientført** og rapportert i forbindelse med sosialhjelpsstatistikken (for eksempel etableringsutgifter og husleieutgifter), føres beløp her. Oppgi også hvilken KOSTRA-funksjon de aktuelle utgiftene er ført på og om de aktuelle stønadene er tatt med i en annen del av dette kartleggingsskjemaet:

Type utgift/stønad:	Utbetalt i 2009:	Ført på funksjon:	Tatt med i skjemadel:

Opplysningene om sosial rådgivning og veiledning er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

4. INTRODUKSJONSPROGRAM

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

• Introduksjonsprogrammet ble obligatorisk fra 1.9.2004. Mange kommuner hadde forut for dette innført en eller annen form for introduksjonsprogram og introduksjonsstønad til nyankomne flyktninger. I denne skjemadelen ønsker vi opplysninger om alle utgifter knyttet til det obligatoriske introduksjonsprogrammet i kommunen. Det kan være snakk om utgifter til administrasjon, lønn, lokaler, tolk, overføringer til andre osv. For 2009 skal utgiftene være ført på funksjon 275. Ordninger fra tidligere kan være ført på andre funksjoner, f.eks. 273.

NB! Introduksjonsstønad til deltaker i programmet skal ikke regnes som utgift under 4.2, men føres under 4.3.

• Økonomisk stønad (bidrag og lån) tilstått etter lov om sosiale tjenester skal ikke regnes med. Disse utgiftene kartlegges i en egen undersøkelse. (Økonomisk sosialhjelp føres på funksjon 281.)

• Opplysninger om hvem som foretar utbetalingen av introduksjonslønn til deltakerne, føres under punkt 4.1

• Overføring av integreringstilskudd fra staten skal ikke tas med som driftsinntekt. (Integreringstilskuddet føres normalt på funksjon 850.)

• Overføringer til andre, herunder til Voksenopplæringen, tas med i denne skjemadelen under punkt 4.2.

• Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130, 170 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1**

• **Målgruppen omfatter:**

-flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.

-personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

4.1.

Når fikk kommunen introduksjonsprogram?	
Under hvilke funksjoner er utgiftene/inntektene regnskapsført?	
Hvem utbetaler lønn til deltakerne?	

Hvor mange deltok i introduksjonsprogrammet i 2009?

4.2.

Regnskapstall for utgifter i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring av introduksjonsprogram (utbetalt introduksjonsstønad føres ikke her, men under 4.4.):

	Regnskapstall 2009	
	Driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Under hvilke funksjoner er utgiftene/inntektene ført?
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 089 og 290)		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter		0

Er beløpet fra VO skjema del 4.9 inkludert i brutto driftsutgifter som er ført i pkt 4.2?

Ja/Nei

Spesifisering av enkelte poster i spørsmål 4.2.

	Område	Beløp
Har kommunen hatt utgifter til andre i forbindelse med introduksjonsprogrammet? (For eksempel til andre ikke-kommunale områder eller til andre kommunale tjenesteområder?)		
Har kommunen hatt inntekter fra NAV i forbindelse med introduksjonsprogrammet?		
Har kommunen hatt inntekter fra andre enn NAV men utenfor kommunen selv i forbindelse med introduksjonsprogrammet?		

4.3.

Oppgi samlet utbetalt introduksjonsstønad til deltakerne introduksjonsprogram (Ført på kontoklasse 1, funksjon 275/ev. andre funksjoner, art 089)	Beløp

4.4.

Eventuelle tilleggsopplysninger/kommentarer i forbindelse med introduksjonsprogram (spesifiser også funksjon dersom introduksjonsstønad er ført på annen funksjon enn 275):

Opplysningene om sosial rådgiving og veiledning er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

5. KVALIFISERINGSPROGRAM, SYSSELSETTINGSTILTAK, YRKESKVALIFISERING OG ARBEIDSTRENING I 2009

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Aktuelle tiltak i denne delen av skjemaet er:

1. Kvalifiseringsprogrammet

Utgifter til Kvalifiseringsprogrammet skal fra 2008 føres på ny KOSTRA-funksjons 276 (Kvalifiseringsordningen). Driftsutgifter og driftinntekter til tilrettelegging og gjennomføring av kvalifiseringsprogram etter Lov om sosiale tjenester kapittel 5A **for personer i målgruppen for denne undersøkelsen** føres under 5.6. Merk at selve stønaden ikke skal tas med her, men føres under 5.8. (Kommunene rapporterer utgiftene til kvalifiseringsstønad til KOSTRA på eget skjema fra 2009.)

2. Andre sysselsettingstiltak / kvalifiseringstiltak - funksjon 273

Utgifter til sysselsetting/kvalifisering m.m. kan være regnskapsført på KOSTRA-funksjon 273 (Kommunale sysselsettingstiltak).

3. Andre sysselsettingstiltak / kvalifiseringstiltak - andre funksjoner

Utgifter til tiltaksplasser eller liknende i kommunal regi skal vanligvis føres på de funksjonene som den aktuelle tiltaksplassen er knyttet til - f. eks. en som er i tiltak på sykehjem eller i barnehager - utgiftene føres på den funksjonen personen er sysselsatt på f.eks. funksjon 251 (Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon) eller funksjon 201 (Førskole)

4. Grunnskoleopplæring for voksne

Utgifter knyttet til grunnskoleopplæring for voksne innvandrere over 16 år i målgruppen tas med i denne delen av skjemaet. Asylsøkere skal ikke tas med her. De omfattes ikke av integreringstilskuddet.

5. Generelle kommentarer

- Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel
- Vær oppmerksom på at en person kan delta i flere tiltak, og at utgifter til en person bare oppgis en gang.
- Det kan være problematisk å spesifisere kostnader knyttet til målgruppa ettersom de ofte utgjør en andel av deltakere på ulike tiltak. Da er det viktig å dokumentere grunnlag og metode for anslagene. Husk på å ha med eventuelle inntekter fra NAV . Få med utgifter til lokaler, også når det gjelder kommunale bygg.
- Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1**
- **Målgruppen omfatter:**
 - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
 - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

5.1.

Deltok noen av personene i målgruppen på sysselsettingstiltak, yrkeskvalifiseringstiltak, arbeidstrening og/eller kvalifiseringsprogram som var helt eller delvis finansiert av kommunen?

Ja -> 5.2. eller 5.4.

Nei --> del 6

5.2.

Spesifiser tiltakene hvor personer i målgruppen deltok. (Kvalifiseringsprogram føres under 5.5.) For hvert tiltak skal det angis hvilken funksjon tiltaket er plassert på og hvor stor prosentandel av tiltaket som er knyttet til målgruppen:

	Beskrivelse av tiltaket:	Hvilken funksjon er tiltaket regnskapsført på?	Målgruppens prosentandel:	Kontroll av prosentandel regnskapstall i 5.3
Tiltak 1				#DIV/0!
Tiltak 2				#DIV/0!
Tiltak 3				#DIV/0!
Tiltak 4				#DIV/0!
Tiltak 5				#DIV/0!
Tiltak 6				#DIV/0!

5.3. Regnskapstall for tiltakene

Syssestettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening	Tiltak 1		Tiltak 2	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0
Syssestettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening	Tiltak 3		Tiltak 4	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0
Syssestettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening	Tiltak 5		Tiltak 6	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0
Netto driftsutgifter	SUM ALLE TILTAK		0	0

5.4. Kvalifiseringsprogram

Har kommunen kvalifiseringsprogram?

Ja -> 5.5.

Nei -> 6

5.5.

Når fikk kommunen kvalifiseringsprogram?

Under hvilke funksjon(er) er utgiftene/inntektene regnskapsført?

Hvem utbetaler lønn til deltakerne?

Hvor mange i målgruppen for denne undersøkelsen deltok i kvalifiseringsprogram i 2009?

5.6.

Regnskapstall for utgifter i forbindelse med tilrettelegging og gjennomføring av kvalifiseringsprogram (utbetalt kvalifiseringsstønad føres ikke her, men under 5.7.):

	Regnskapstall 2009	
	Driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Under hvilke funksjoner er utgiftene/inntektene ført?
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 089 og 290)		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter		0

5.7. Spesifisering av poster i spørsmål 5.6.

	Område	Beløp
Har kommunen hatt utgifter til andre i forbindelse med kvalifiseringsprogrammet? (For eksempel til andre ikke-kommunale områder eller til andre kommunale tjenesteområder?)		
Har kommunen hatt inntekter fra NAV i forbindelse med kvalifiseringsprogrammet?		
Har kommunen hatt inntekter fra andre enn NAV men utenfor kommunen selv i forbindelse med kvalifiseringsprogrammet?		

5.8.

Oppgi samlet utbetalt kvalifiseringsstønad til deltakerne i målgruppen i kvalifiseringsprogram (Ført på kontoklasse 1, funksjon 276/ev. andre funksjoner, art 089)

Beløp

5.9.

Eventuelle tilleggsopplysninger/kommentarer i forbindelse med kvalifiseringsprogram (spesifiser også funksjon dersom kvalifiseringsstønad er ført på annen funksjon enn 276):

Opplysningene om kvalifiseringsprogram, sysselsettingstiltak, yrkeskvalifisering og arbeidstrening er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

6. BOLIGER OG BOLIGADMINISTRASJON 2009

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Kapittelet omfatter utgiftene til tildeling, forvaltning og drift av boliger som er bundet opp til målgruppen. Grunnlaget er utgifter som kommunene fører på KOSTRA-funksjon 265 (Kommunalt disponerte boliger). Det forutsettes en fordeling av utgiftene og inntektene på funksjon 265 på følgende måte:

- **Kommunalt eide boliger**

- Opplysninger om kommunalt eide boliger som blir disponert til utleie til målgruppen bosatt etter 1.1.05 skal føres i punktene **6.1a - 6.1j**.
- Det kan være behov for å bruke skjønn for å anslå markedsverdi. Eventuelt investeringstilskudd fra Husbanken skal trekkes fra markedsverdi. Markedsverdi for borettslagsleiligheter skal være eksklusiv fellesgjeld.

- **Kommunalt leide boliger**

- Opplysninger om boliger som kommunen leier og som blir benyttet til utleie til målgruppen bosatt etter 1.1.04 skal føres i punktene **6.2a - 6.2c**.

- **Boligadministrasjon**

- Opplysninger om utgifter til administrasjon av boliger skal føres i punktene **6.3a - 6.3c**.

Målgruppen omfatter:

- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
 - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.
- Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1**
 - Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel
 - Dersom kommunen opererer med kommunal bostøtte er det viktig å ta med faktiske utgifter og oppgi hvor i skjemaet denne eventuelt er ført. Det samme gjelder inntekter og utgifter knyttet til statlig bostøtte.

6.1. Kommunalt eide boliger

6.1a

Eide kommunen i 2009 boligenheter som ble utleid til målgruppen?

Ja

Nei -> 6.2.

6.1b

Antall

Hvor mange boliger eide kommunen pr. 31.12.09?	
--	--

Hvor mange kommunalt eide boliger ble disponert for målgruppen pr. 31.12.09?	
--	--

Herav antall kommunalt eide boliger disponert for målgruppen i borettslag?	
--	--

6.1c

Har kommunen i løpet av 2009 hatt endringer i eid boligmasse som leies ut / disponeres for målgruppen?

Ja

Nei -> 6.1g

6.1d Boliger disponert deler av året

Hvor mange kommunalt eide boligheter ble disponert for målgruppen kun i deler av 2009?

Antall:

6.1e

Av boliger brukt kun i deler av 2009, hvor mange måneder i gjennomsnitt var disse boligene disponert til utleie til målgruppen?

Gjennomsnittlig antall måneder:

6.1f

Hva er samlet markedsverdi fratrukket tilskudd fra Husbanken pr. 31.12.09 på boliger disponert kun i deler av 2009 til målgruppen? (Markedsverdi for borettslagsleiligheter skal være eksklusiv fellesgjeld)

Markedsverdi:

6.1g

Hva er samlet markedsverdi fratrukket tilskudd fra Husbanken pr. 31.12.09 på boliger disponert hele 2009 til målgruppen? (Markedsverdi for borettslagsleiligheter skal være eksklusiv fellesgjeld)

Markedsverdi:

6.1h

Dersom det er overført midler mellom kommunen og **boligstiftelser**, føres eventuelle beløp og formål knyttet til den definerte målgruppen her:

Fra kommunen til stiftelsen:

Fra stiftelsen til kommunen:

6.1i Regnskapstall for utleie av kommunalt eide boliger

De kalkulatoriske kapitalkostnader til boligenheter som kommunen eier og leier ut til målgruppen beregnes på et senere tidspunkt av Beregningsutvalget på grunnlag av eiendomsmassens antatte markedsverdi pr. 31.12.09.

Kommunalt eide boligenheter disponert i 2009 (deler av funksjon 265)	Utgifter / inntekter til målgruppen	
Kommunens kalkulatoriske kapitalkostnader for boliger disponert gjennom deler av året (andel av beløpet i 6.1f)	Beregnes av utvalget	
Kommunens kalkulatoriske kapitalkostnader for boliger disponert gjennom hele året (andel av beløpet i 6.1g)	Beregnes av utvalget	
Vedlikeholdsutgifter (fra driftsregnskapet)		
Andre utgifter, spesifiser (inkl. kommunal bostøtte som ikke er klientført):		0
-		
-		
-		
Sum oppførte utgifter:		0
Leieinntekter for boliger disponert gjennom hele 2009		
Leieinntekter for boliger disponert gjennom deler av 2009		
Andre inntekter, spesifiser (inkl. statlig bostøtte som ikke er klientført):		0
-		
-		
-		
Sum inntekter:		0
Netto utgifter:		0

Opplysningene om kommunalt eide boliger er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

6.2. Kommunalt leide boliger

6.2a

Leide kommunen i 2009 boligenheter som ble framleid til målgruppen?

Ja

Nei -> 6.3.

6.2b

Kommunalt leide boligenheter kommunen pr. 31.12.09 framleide til målgruppen?

Antall boligenheter som kommunen **leier**:

6.2c Regnskapstall for kommunalt leide boliger

Boliger kommunen leier (deler av funksjon 265)	Driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	<input type="text"/>
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	<input type="text"/>
Netto driftsutgifter	<input type="text" value="0"/>

Opplysningene om kommunalt leide boliger er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
<input type="text"/>	E-post:	<input type="text"/>

6.3. Boligadministrasjon

6.3a

Anslå hvor stor prosentandel av kapasiteten ved forvaltning/administrasjon av boliger (funksjon 265, ekskl. utgifter/inntekter i forbindelse med drift av boligene) som i 2009 ble brukt til å betjene målgruppen. (Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel):

Prosent:

6.3b

Forklar kort grunnlaget for den anslåtte prosentandelen:

6.3c

Regnskapstall for forvaltning/administrasjon av boliger

Boligadministrasjon (deler av funksjon 265)	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 265, ekskl. utgifter knyttet til drift av boliger og husleieinntekter	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen:
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 089 og 290)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Netto driftsutgifter	= <input type="text" value="0"/>	= <input type="text" value="0"/>

Opplysningene om boligadministrasjon er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
	E-post:	<input type="text"/>

7. STØTTEKONTAKT, AKTIVISERING OG PLEIE OG OMSORG I HJEMMET

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

- Her tas med **nettoutgifter** for tiltak som er hjemlet i sosialtjenestelovens § 4.2. **Det skal ikke tas med helseutgifter, dvs tiltak som er hjemlet i helselovgivningen.**

Aktuelle tiltak er:

- Støttekontakt og avlastningstiltak for personer og familier som har et særlig tyngende omsorgsarbeid. Pass på at utgiftene oppgitt i denne delen av skjemaet ikke er ført i andre deler av skjemaet.
- Utgifter til aktivisering av eldre og funksjonshemmede er iht. KOSTRA ført på **funksjon 234**. I den grad dette gjelder personer i målgruppen føres disse utgiftene opp her.
- Praktisk bistand (hjemmehjelp) og opplæring, herunder brukerstyrt personlig assistanse. Det kan også være aktuelt å ta med lønn til personer som har et særlig tyngende omsorgsarbeid.
- Plass i institusjon eller bolig med heldøgns omsorgstjenester, i medhold av lov om sosiale tjenester, for eksempel aldershjem.
- Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke oppgi prosentandel.
- **Målgruppen omfatter:**
 - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
 - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
- Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1**

7.1.

Dersom kommunen har utgifter i medhold av sosialtjenestelovens § 4.2 knyttet til oppfølging av personer i den definerte målgruppen kan beløpet føres her. Oppgi hvilken KOSTRA-funksjon de aktuelle utgiftene er ført på, og om de aktuelle utgiftene er tatt med i en annen del av dette kartleggings skjemaet:

Type tiltak:	Netto driftsutgifter i 2009	Ført på funksjon:	Er beløpet ført et annet sted i skjemaet? Hvor?
Sum utgifter	0		

Opplysningene om støttekontakt m.m. er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

8. ADMINISTRASJON OG KLIENTRETTEDE TILTAK INNENFOR BARNE- OG UNGDOMSVERNET

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

- Lønnsutgifter og andre driftsutgifter knyttet til barneverntjenesten (**administrasjon og saksbehandling, KOSTRA-funksjon 244**) skal føres i tabell 8.1c
- Utrekning av antall årsverk tilknyttet målgruppen bosatt etter 1.1.05 kan enten anslås direkte eller utregnes på grunnlag av opplysninger om hvor mange klienter som finnes totalt og hvor mange av disse som tilhører målgruppen. Deretter foretas en vektning ut fra hvor mye tid som i gjennomsnitt brukes pr. klient i målgruppen sett i forhold til gjennomsnittet for øvrige klienter.
- Hvis en kjenner de reelle utgiftene trenger en ikke anslå prosentandel
- Driftsutgifter/-inntekter i forbindelse med **klientrettede tiltak** etter vedtak fattet i henhold til lov om barnevernstjenester (**KOSTRA-funksjonene 251 og 252**), skal føres i tabell **8.2c**. På inntektssiden skal utløst statlig refusjon spesifiseres. **Tilskuddet for enslige mindreårige skal ikke føres her, men i del 13.**
- Vær oppmerksom på at det (blant annet innen andre KOSTRA-funksjoner) kan finnes relevante utgifter som skal medregnes her, i tilknytning til:
 - PP-tjenesten
 - advokatbistand
 - psykolog
 - helsestasjonenes arbeid med forebyggende barnevern
- Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130, 170 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1.**
- **Målgruppen omfatter:**
 - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
 - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.04 - 6.1.05 - 1.1.06 - 31.12.08.
 - NB! Her er målgruppen annerledes! Barn født etter førstegangsbosetting skal inkluderes, dersom foreldrene er i målgruppa. De utløser ikke integreringstilskudd men skal regnes med i hele skjemadel 8. Administrasjon og klientrettede tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet.

8.1. Barneverntjenesten

8.1.a

Kjenner kommunen de eksakte tallene for samlet kapasitet til barnevernstjenesten?

Ja -> 8.1c

Nei -> 8.1b

8.1.b

Anslå hvor stor prosentandel av samlet kapasitet av barneverntjenesten (funksjon 244) som i 2009 ble brukt på målgruppen: Hvis kommunen kjenner de reelle utgiftene (skal oppgis under spørsmål 8.1c) trenger en ikke anslå prosentandel kapasitet.

Prosentandel kapasitet:

Forklar kort grunnlaget for den anslåtte prosentandelen:

8.1c

Regnskapstall for administrasjon og saksbehandling innenfor barne- og ungdomsvernet

Administrasjon og tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet (funksjon 244)	Regnskapstall 2009	
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 244	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen:
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Netto driftsutgifter	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="0"/>

Opplysningene om barneverntjenesten er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
	E-post:	<input type="text"/>

8.2. Klientrettede tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet

8.2a

Kjenner kommunen de eksakte tallene for samlet kapasitet til barnevernstjenesten?

Ja --> 8.3d

Nei --> 8.3b

8.2b

Anslå hvor stor prosentandel av klientrettede tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet i barnets familie (funksjon 251) i 2009 som ble brukt på målgruppen. Hvis kommunen kjenner de reelle utgiftene (oppgis under spørsmål 8.2d) trenger en ikke oppgi prosentandel.

Prosentandel kapasitet:

8.2c

Anslå hvor stor prosentandel av klientrettede tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet utenfor barnets familie (funksjon 252) i 2009 som ble brukt på målgruppen. Hvis kommunen kjenner de reelle utgiftene (oppgis under spørsmål 8.2d) trenger en ikke oppgi prosentandel.

Prosentandel kapasitet:

Forklar kort grunnlaget for de anslåtte prosentandelene:

8.2d

Regnskapstall for tiltak iverksatt etter vedtak fattet i henhold til lov om barnevernstjenester

Klientrettede tiltak innenfor barne- og ungdomsvernet (funksjon 251 og 252)	Regnskapstall 2009			
	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 251	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 252	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790) NB! Tilskudd til				
- herav statlig refusjon				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0

Opplysningene om barne- og ungdomsvern er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

9. EKSTRATILTAK I GRUNNSKOLEN

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

- Kun tiltak og utgifter ut over det som tidligere ble dekket av eget særtilskudd (særskilt norsk og morsmålsopplæring til elever i grunnskolen). Fra 2006 gikk dette øremerkede statstilskuddet inn i rammeoverføringen til kommunene.
- Aktuelle utgifter kan være ført på **KOSTRA-funksjon 202 og 222**.

Eksempler på relevante tiltak kan være

- opplæring utover det som tidligere ble dekket av tilskudd til særskilt norsk/morsmål, og som gir ekstrakostnader i forhold til ordinær opplæring (f. eks. tilleggskostnader ved organisering av elevene i egne innføringsklasser)
 - støttelærer
 - assistenter
 - leksehjelp
 - miljøarbeider
 - tolk ved foreldersamtaler
 - PP-tjenesten
- Dersom kommunen i forbindelse med ekstratiltak i skolen har kostnader til bruk av lokaler, kan dette tas med her (husleie, renhold mv.)
 - Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1**
 - Det er viktig med gode beskrivelser/dokumentasjon av hva som har blitt tatt med og hvorfor.
 - Når det gjelder spesialpedagogiske tiltak i henhold til § 5.1 i opplæringsloven er det kun tiltak som kan tilbakeføres til elevens flyktningbakgrunn som skal tas med; f.eks.: avbrutt skolegang, skade/traumer på grunn av krigsopplevelser, altså: Ikke medfødte funksjonshemninger.
 - **Målgruppen omfatter:**
 - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
 - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

9.1.

Har kommunen i 2009 hatt utgifter til ekstratiltak for barn av personer i målgruppen, utover aktiviteter som tidligere ble dekket av det øremerkede statstilskuddet til opplæring i særskilt norsk/morsmål for elever i grunnskolen?

Ja

Nei --> del 10

9.2. Spesielle tiltak i grunnskolen

Kort beskrivelse av tiltaket:		Utgifter i 2009:
Tiltak 1		
Tiltak 2		
Tiltak 3		
Tiltak 4		
Tiltak 5		
Tiltak 6		
Tiltak 7		
Tiltak 8		
Tiltak 7		
Tiltak 8		
Tiltak 7		
Tiltak 8		
Tiltak 9		
Tiltak 10		
SUM		0

9.3.

Eventuelle merknader:

Opplysningene om ekstratiltak i grunnskolen er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

10. KULTUR- OG UNGDOMSTILTAK

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

- Tiltakene skal være rettet mot innvandrere og ha som mål å integrere målgruppen.
- Eksempler på relevante tiltak kan være:**
 - kommunale tilskudd til andre trossamfunn (**KOSTRA-funksjon 392**),
 - ungdomstiltak som fritidsklubb rettet spesielt mot integrering og hjelp til lekselesing som ikke skjer i grunnskolens regi (**funksjon 231**),
 - bibliotekvirksomhet (**funksjon 370**),
 - internasjonalt senter/kultursenter, kulturtiltak for kvinner m.m. (**funksjon 385**).
- Også andre funksjoner kan være aktuelle.** De aktuelle tiltakene forutsettes spesifisert.
- Her føres kun tiltak som **ikke** er dekket av tilskudd over statsbudsjettet (kap. 651, post 62 og 71) til kommunale innvandreriltak.
- For flere av disse tiltakene kan det være vanskelig å skille ut målgruppen. Det kan da gis anslag basert på målgruppens andel av alle deltakere.
- Det skal føres opp driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til hvert tiltak i 10.2. Eventuelle **felleskostnader/-inntekter** (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i **tabell 12.1**.
- Målgruppen omfatter:**
 - flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
 - personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

10.1.

Hadde kommunen i løpet av 2009 utgifter til kultur- og ungdomstiltak som var spesielt rettet mot innvandrere, herunder målgruppen?

Ja

Nei --> del 11

10.2.

Beskriv kort de ulike tiltakene som er satt i gang, på hvilken KOSTRA-funksjon som utgiftene til det enkelte tiltaket er ført og hvor stor andel av tiltaket som er knyttet til målgruppen:

Beskrivelse av tiltaket:		Hvilken funksjon er tiltaket regnskapsført på?	Målgruppens prosentandel:
Tiltak 1			
Tiltak 2			
Tiltak 3			
Tiltak 4			
Tiltak 5			
Tiltak 6			

Fortsettelse spørsmål 10.2

Beskrivelse av tiltaket:		Hvilken funksjon er tiltaket regnskapsført på?	Målgruppens prosentandel:
Tiltak 7			
Tiltak 8			
Tiltak 7			
Tiltak 8			

10.3.

Regnskapstall for kultur- og ungdomstiltak 2009

Kultur- og ungdomstiltak rettet mot innvandrere i kommunen	Tiltak 1		Tiltak 2	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0

Kultur- og ungdomstiltak rettet mot innvandrere i kommunen	Tiltak 3		Tiltak 4	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0

Kultur- og ungdomstiltak rettet mot innvandrere i kommunen	Tiltak 5		Tiltak 6	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0

Kultur- og ungdomstiltak rettet mot innvandrere i kommunen	Tiltak 7		Tiltak 8	
	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen	Utgifter til tiltak	Herav driftsutgifter og driftsinntekter knyttet til målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)				
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)				
Netto driftsutgifter	0	0	0	0

Netto driftsutgifter	SUM ALLE TILTAK	0	0
-----------------------------	------------------------	----------	----------

Opplysningene om kultur- og ungdomstiltak er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

11. BARNEHAGER

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Antall barn med barnehageplass pr. 15.12.09

• Med barnehage menes her alle offentlige godkjente barnehager som drives med kommunalt eller statlig tilskudd, inkludert deltidsbarnehager med et pedagogisk tilbud.

• Med småbarnsplasser menes barnehageplasser som fyller kravene til den pedagogiske bemanningen for barn under tre år gitt i lov om barnehager pr. 15. mai 1995 (7-9 barn pr. førskolelærer).

• **Målgruppen omfatter:**

- flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09.
- personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.

• **NB! Her er målgruppen annerledes!** Barn født etter førstegangsbosetting **skal inkluderes**, dersom foreldrene er i målgruppa. De utløser ikke integreringstilskudd men skal regnes med i hele skjemadel 11. Barnehager.

• Kommuner med mange deltidsplasser kan summere disse plassene til hele plasser, hvis det gi et riktigere kostnadsbilde for kommunen.

11.1. Antall offentlig godkjente barnehageplasser pr. 15.12.09

11.1a

Hvor mange barn i alt i alderen 0 - 5 år er bosatt i kommunen?

11.1b

Hvor mange barn av personer i målgruppen i alderen 0 - 5 år er bosatt i kommunen?

11.1c Antall barn med barnehageplass fordelt på småbarn og storbarn

	Antall barn i alt	Antall barn av personer i målgruppen
Småbarnsplasser		
Storbarnsplasser		
SUM	0	0

11.1d Antall barn med barnehageplass fordelt på kommunale og private barnehageplasser

	Antall barn i alt	Antall barn av personer i målgruppen
Kommunale barnehageplasser		
Private barnehageplasser		
SUM	0	0

11.1e Antall barn med barnehageplass fordelt på halvdags- og heldagsplasser

	Antall barn i alt	Antall barn av personer i målgruppen
Halvdagsplasser (1 - 32 timer)		
Heldagsplasser (33 timer og mer)		
SUM	0	0

11.1f

Antall barn i flyktningbarnehager (skal også være med i 11.1c-e) **Antall:**

11.1g

Eventuelle kommentarer:

11.2 Netto driftsutgift pr. barnehageplass i kommunens barnehager 2009

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Netto driftsutgift i kommunen pr. barnehageplass - grunntilbud

Her skal kommune beregne hva en barnehageplass til barn av personer i målgruppen koster i **gjennomsnitt**. Dette skal skje med utgangspunkt i utgiftene ført på KOSTRA-funksjon 201.

Eventuelle utgifter og inntekter til ekstrahjelp for funksjonshemmede og tospråklige assistenter (funksjon 211) skal ikke tas med her, men i 11.4.

- Utgifter til førskolelokaler og skyss, herunder investeringer, drift og vedlikehold, som skal føres i skjemadel 11.3, kan være ført på funksjon 221.
- Merk at inntekter / utgifter som kan tilskrives helse ikke skal med. Beregningsutvalget kartlegger ikke helseområdet i sin undersøkelse.
- Eventuelle felleskostnader/-inntekter (funksjonene 120, 130 og 180) føres ikke her, men i tabell 12.1.

Utgifter per barn i kommunal barnehage

I venstre kolonne i tabellen under skal kommunen fylle ut driftsutgifter og driftsinntekter per barn i kommunal barnehageplass. Dette beregningsgrunnlaget skal være utgangspunkt for å anslå utgifter per barnehageplass til barn av personer i målgruppen.

Momenter ved beregning av enhetskostnad per barn i kommunal barnehage:

Alle inntekter og utgifter som har med private barnehager å gjøre skal renses ut. Det skal kun deles på antall barn i kommunal barnehage per 15.12.

Utgifter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass

I høyre kolonne i tabellen under skal kommunen fylle ut driftsutgifter og driftsinntekter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass. Merk at dette gjelder grunntilbudet. Utgifter til ekstrahjelp mv. skal tas med i 11.4. Her skal det beregnes driftsutgifter og driftsinntekter til alle barn av personer i målgruppen med barnehageplass, altså både kommunale og private, og disse skal deles på alle barn av personer i målgruppen med barnehageplass (sum kommunale og private).

Hva kan gjøre at enhetskostnadene er forskjellige fra venstre kolonne?

Ulik alderssammensetning, ulik oppholdstid, ulik andel i private barnehager, ulik foreldrebetaling, ulik grunnbemanning/avdelingsstørrelse i barnehager der flyktningbarn går. Dette er momenter som både kan trekke kostnadene **ned** og **opp** i forhold til venstre kolonne. Dersom kommunen har egne flyktingbarnehager / avdelinger skal inntekter, utgifter og plasser knyttet til dette også være med i beregningen av gjennomsnittlige utgifter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass.

11.2a Netto driftsutgifter i kommunen per barn med barnehageplass, funksjon 201:

	Driftsutgifter- og inntekter per barn med kommunal barnehageplass	Driftsutgifter - og inntekter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Av dette:		
- Forelderbetaling		
- Statstilskudd		
- Andre inntekter, spesifiser:		
-		
-		
-		
Netto driftsutgifter	0	0

11.2b Forklar kort eventuelle avvik i regnskapstallene for alle barnehageplasser og for plasser tilknyttet barn av personer i målgruppen:

11.3. Utgifter til lokaler og skyss

Netto driftsutgifter i kommunen pr. barnehageplass - lokaler og skyss

Her skal kommunen beregne gjennomsnittlige netto driftsutgifter til førskolelokaler og skyss, herunder drift og vedlikehold til barn av personer i målgruppen. Dette skal skje med utgangspunkt i utgiftene ført på KOSTRA-funksjon 221.

- Stipulert husleie skal inngå i beregningen av gjennomsnittsutgifter dersom kommunale bygg benyttes. Husleien stipuleres med utgangspunkt i markedspris. Det forutsettes at den stipulerte husleien dekker kapitalutgiftene.

Utgifter per barn i kommunal barnehage

I venstre kolonne i tabellen under skal kommunen fylle ut driftsutgifter og driftsinntekter til førskolelokaler og skyss per barn i kommunal barnehageplass. Dette beregningsgrunnlaget skal være utgangspunkt for å anslå utgifter per barnehageplass til barn av personer i målgruppen.

Momenter ved beregning av enhetskostnad per barn i kommunal barnehage:

- Alle inntekter og utgifter som har med private barnehager å gjøre skal renses ut.
- Det skal kun deles på antall barn i kommunal barnehage per 15.12.

Utgifter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass

I høyre kolonne i tabellen under skal kommunen fylle ut driftsutgifter og driftsinntekter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass. Her skal det beregnes driftsutgifter og driftsinntekter til alle barn av personer i målgruppen med barnehageplass, altså både kommunale og private, og disse skal deles på alle barn av personer i målgruppen med barnehageplass (sum kommunale og private).

Hva kan gjøre at enhetskostnadene er forskjellige fra venstre kolonne?

Ulik andel i private barnehager, ulik avdelingsstørrelse i barnehager der flyktningbarn går og om det eksisterer egne skyssordninger for barn av personer i målgruppen. Dette er momenter som både kan trekke kostnadene ned og opp i forhold til venstre kolonne.

11.3a Netto driftsutgifter i kommunen per barn med barnehageplass, funksjon 221:

	Driftsutgifter- og inntekter per barn med kommunal barnehageplass	Driftsutgifter - og inntekter per barn av personer i målgruppen med barnehageplass (kommunal og privat)
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)		
+ Stipulert husleie		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Av dette:		
- Andre inntekter, spesifiser:		
-		
-		
-		
Netto driftsutgifter	0	0

11.3b Forklar kort eventuelle avvik i regnskapstallene for alle barnehageplasser og for plasser tilknyttet barn av personer i målgruppen:

11.4. Utgifter og inntekter tilknyttet tilrettelegging i barnehagene 2009

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

Inntekter og utgifter tilknyttet tilrettelegging og ekstrahjelp i barnehagene

- Det er de **samlede inntekter og utgifter** knyttet til ekstrahjelp til tospråklige assistanse, spesialtilbud (inkl. PPT), og for funksjonshemmede (**KOSTRA-funksjon 211**) som skal føres i tabell **11.4**, og ikke utgiftene per plass.
- Hvis en ikke kjenner de reelle utgiftene er det mulig å beregne utgiftene ved å anslå prosentandel av totale utgifter

Tilskuddsordninger til barnehager

Følgende tilskuddsordninger finnes og skal inntektsføres hvis man har mottatt tilskudd:

- Tilskudd til tiltak for bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder).
- Tilskudd til barnehager for nyankomne flyktningers barn
- Tilskudd til tiltak for barn med funksjonshemming skal i prinsippet føres opp som inntekter i den grad de ikke kan relateres til helse

NB! Utgifter og inntekter til spesialpedagogiske tiltak til barn i førskolealder som ikke har barnehageplass kan føres opp i 11.4b. Definer i så fall beløpenes størrelse og hvor mange barn tiltaket gjelder i 11.4d.

11.4a

Kjenner kommunen de eksakte inntekten og utgiftene tilknyttet tilrettelegging og ekstrahjelp i barnehagene til barn av personer i målgruppen?

Ja - fyll ut 11.4a

Nei - fyll ut 11.4a-c

11.4b Regnskapstall for inntekter og utgifter tilknyttet ekstrahjelp i barnehagene 2009

Ekstrahjelp m.m. i barnehagene 2009	Driftsutgifter og driftsinntekter samlet ført på funksjon 211	Herav driftsutgifter og driftsinntekter til barn av personer i målgruppen
Brutto driftsutgifter (art 010 - 480, men ikke 290)		
Brutto driftsinntekter (art 600 - 890, men ikke 729 og 790)		
Netto driftsutgifter	0	0

11.4c

Dersom kommunen ikke kjenner de reelle utgiftene til barn av personer i målgruppen kan det oppgis en prosentandel av samlet kapasitet av ekstrahjelp i forbindelse med tiltak for bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder, og funksjonshemming etc. i barnehagene som er brukt på barn i og av personer i målgruppen.

Prosent:

11.4d

Dersom det er brukt anslått prosentandel i 11.4a - forklar kort grunnlaget for den anslåtte prosentandelen:

Opplysningene om barnehager er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

12. REGNSKAPSTALL FOR FELLESKOSTNADER/-INNTEKTER SOM KOMMER I TILLEGG TIL DET SOM ER FØRT OPP UNDER ANDRE POSTER

INFORMASJON TIL UTFYLLEREN

I henhold til KOSTRA skal felleskostnader/-inntekter i stor grad være fordelt mellom funksjonene.

Det kan likevel være noen utgifts-/inntektsarter som bør henføres til arbeid med integrering av flyktninger/hg, spesielt fra **funksjonene 120 – Administrasjon, 130 – Administrasjonslokaler og 180 – Diverse fellesutgifter. Funksjon 170 - Premieavvik skal fra 2008 ikke lenger tas med.**

Både hvilke og hvor stor andel av kostnadene som skal med, vil variere fra kommune til kommune.

Framgangsmåte for å beregne felleskostnader/-inntekt:

1. Identifiser kostnads-/inntektsposter det vil være riktig å ta med.
2. Beregn hvor stor andel av disse det er rimelig å anta benyttes i forbindelse med bosetting/ integrering av målgruppen for kartleggingen (flyktninger og familiegjenforente med disse som er førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09 og personer med opphold på humanitært grunnlag førstegangsbosatt i perioden 1.1.05 - 31.12.09, samt familiegjenforente med disse i perioden 1.1.07 - 31.12.09.).

Ad 1 Eksempler på noen av de kostnadene som **kan** være felles for flere funksjoner:

- **Husleie** kan være husleie til eksterne eiere eller stipulert leie i kommunale bygg. Ved stipulert husleie kan den beregnede internleien pr. kvm være inkl. eller ekskl. drifts-/vedlikeholdsutgifter.
- **Kontorholdsutgifter** kan f. eks være porto, kopiering, telefon, strøm og Edb-drift.
- **Stabsfunksjon og ledelse** kan f. eks være regnskapskontor, personalkontor, faglig-/administrativ ledelse.
- Andel av **servicekontor**

(Obs: De fleste av disse utgiftene forutsettes i KOSTRA fordelt på de "tjenesteytende funksjonene". Dersom dette ikke er gjort, gis kommunen anledning til å beregne en riktig fordeling i skjema 12.1.)

Ad 2 En mulig regnemåte kan være å innhente opplysninger om **hvor mange årsverk arbeidet med bosetting/integrering av målgruppen utgjør i forhold til andre årsverk som også innebærer bruk av de** aktuelle støttefunksjonene. Videre kan det vurderes i hvilken grad de ansatte som arbeider med målgruppen benytter de aktuelle støttefunksjonene mer eller mindre enn andre. Basert på disse opplysningene kan det gjøres et anslag over hvor stor andel av kostnadene som benyttes til arbeidet med målgruppen. Denne fremgangsmåten er mer presis enn å beregne utgiftene utifra målgruppens andel av befolkningen.

De aktuelle utgifts- og inntektspostene som tas med, spesifiseres i skjemadel 12.1.

Eksempel på utfylling:

Funksjon 120 – Administrasjon	Netto driftsutgift samlet ført på den aktuelle posten	Beregningsfaktor	Herav netto driftsutgifter knyttet til målgruppen
1. Stipulert husleie	----	100 kvm x 1000 kr/kvm	100 000,-
2. Regnskapsføring	70 000,-	1,70 %	1 190,-
3. IT-drift	1 460 000,-	1,20 %	17 520,-
Sum netto felles driftsutgifter			118 710,-

Eventuelle merknader:

Vedr. 1: Gjennomsnittspris i kommunen pr. kvm er f. eks. kr 1000,- inkl. renhold, vaktmester og ytre vedlikehold.

12.1.

Regnskapstall for felleskostnader/-inntekter på funksjonene 120, 130 og 180, ev. andre funksjoner

Funksjon 120 – Administrasjon utgiftspost)	(spesifiser	Netto driftsutgift samlet ført på den aktuelle posten	Beregningsfaktor	Herav netto driftsutgift knyttet til målgruppen
1.				0
2.				0
3.				0
4.				0
5.				0
Sum netto felles driftsutgifter		0		0

Fellesutgifter på andre funksjoner: (spesifiser funksjon og utgiftspost)	(spesifiser	Netto driftsutgift samlet ført på den aktuelle posten	Beregningsfaktor	Herav netto driftsutgift knyttet til målgruppen
1.				0
2.				0
3.				0
4.				0
5.				0
Sum netto felles driftsutgifter		0		0

12.2.

Eventuelle merknader - **beskriv og begrunn beregningsfaktoren:**

Opplysningene om felleskostnader/inntekter er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

13. ENSLIGE MINDREÅRIGE

Her skal oppgis det **antall personer i målgruppen per 31.12.2009 som utløste tilskudd for enslige mindreårige**

Her skal oppgis det **antall personer i målgruppen per 31.12.2009 som utløste tilskudd for enslige mindreårige** i løpet av året. Kun personer som er innvilget opphold skal med. Vær oppmerksom på at enslig mindreårigitilskudd utløses inntil fylte 20 år.

13.1

Hvor mange personer i målgruppen som utløste tilskudd for enslige mindreårige bodde det i kommunen 31.12.09?

13.2

Hvor mange av disse **bor i**:

- Fosterhjem:

- Institusjon (kommunale og private):

- Bokollektiv:

- Bor hos slekt fra hjemlandet:

- Annet (spesifiser):

Sum (skal stemme overens med antallet i 13.1):

13.3

Oppgi regnskapstall for utløst enslig mindreårigitilskudd til målgruppen i 2009. Vær oppmerksom på at tilskuddet deles ut månedvis for enslige mindreårige bosatt i løpet av 2009:

13.4

Eventuelle merknader:

Opplysningene om enslige mindreårige er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
<input type="text"/>	E-post:	<input type="text"/>

Eventuelle kommentarer til hele eller deler av skjemaet:

Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo
Tlf. 21 09 00 00

Kommunesektorens interesse- og
arbeidsgiverorganisasjon
Postboks 1378 Vika
0114 Oslo
Tlf. 24 13 26 00

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
IMDi
Postboks 8059 Dep
0031 Oslo
Tlf. 24 16 28 00

Kartlegging av kommunens utgifter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2009

Kommunenavn:

Denne undersøkelsen utføres av Statistisk sentralbyrå (SSB) på oppdrag fra Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon (KS) og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi).

Hensikten med undersøkelsen er å skaffe opplysninger som kan gi grunnlag for å beregne utgiftsutviklingen i kommunene forbundet med opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Målgruppen for undersøkelsen er deltakere som får opplæring etter overgangsordningen og deltakere som omfattes av rett og/eller plikt til norskopplæring (jf rundskriv H-20/05 og H-21/05). Norskopplæring til asylsøkere inngår ikke i denne kartleggingen.

Undersøkelsen består av to deler:

Første del (spm 3, 4, 5, 6 og 7) gjelder deltakere som fikk opplæring i kommunen.

Andre del (spm 8, 9 og 10) gjelder deltakere bosatt i kommunen/statlig mottak som fikk opplæring i andre kommuner.

Følgende kommuner er med i undersøkelsen (nye kommuner uthevet): Arendal, Bergen, Bodø, Drammen, Eidsberg, Flora, Gjøvik, Hadsel, Hamar, Harstad, **Kragerø**, Kristiansand, Larvik, Lenvik, Levanger, **Lillehammer**, **Molde**, Oslo, **Sandnes**, Skedsmo og Trondheim.

Kontaktpersonen kommunen har utpekt, vil ha ansvaret for å koordinere innsamlingen av opplysningene i kommunen. Dersom det skulle være spørsmål vedrørende undersøkelsen eller selve utfyllingen av skjemaet send gjerne e-post til denne adressen:

[beregningutvalget@ssb.no](mailto:beregningsutvalget@ssb.no)

Dessuten kan følgende personer kontaktes:

Liv Johansson, SSB, tlf. 21 09 46 17, e-post: ljo@ssb.no

Kari Kraakenes, SSB, tlf. 21 09 47 86, mobil 922 855 69, e-post: kkr@ssb.no

Agnes Aaby Hirsch, SSB, tlf 21 09 48 89, e-post: ahi@ssb.no

Anders Riis, Fylkesmannen i Oppland, tlf 61 26 61 28, 402 851 48, e-post: ari@fmop.no

Nina Gran, KS, tlf. 24 13 27 78, 915 26 482, e-post: nina.gran@ks.no

Vi ber om at spørreskjemaet blir fylt ut og returnert til Statistisk sentralbyrå; pr. e-post til **beregningutvalget@ssb.no** innen **12. mars 2010**.

Takk for hjelpen!

Milepælsplan for kartleggingen

Datainnsamling

Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Vinterseminar	Utvalget/sekretariatet/kommunene	primo desember foreløpig utfylte skjema sendes inn 1 uke før avtalt kommunebesøk
Utfylling	Kommunene	
Kommunebesøk	Utvalget/(sekretariatet)/ kommunene	uke 7 - 10
Korrigerings av tidligere utfylling	Kommunene	fra kommunebesøk - 12. mars
Innsending av utfylt skjema	Kommunene	innen 12. mars

Databearbeiding

Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Gjennomgang av skjema	Utvalget	fortløpende 12. mars - medio april
Oppfølging av kommunene; spørsmål til utfyllingen	Sekretariatet/kommunene	fortløpende 12. mars - medio april
Innlegging av data	Sekretariatet	fortløpende 12. mars - medio april
Sosialhjelps- og introduksjonsstønadundersøkelsen	Sekretariatet	KOSTRA Skjema 11, 11B og 11C. Frist for innrapportering 15. januar.
Kvalitetssikring av adm og vo	Utvalget/sekretariatet	medio - ultimo april
Presentasjon av foreløpig resultat for Utvalget	Sekretariatet	22. april

Presentasjon/publisering

Oppgaver	Ansvarlig	Frist for ferdigstilling
Oversendelse av tall til departementet	IMDi/(sekretariatet)	30. april
Rapportskriving	Utvalget/sekretariatet	16. april - 14. mai
Korrektur - rapporten	Utvalget/sekretariatet	15. - 29. mai
Trykking av rapport	Sekretariatet	29. mai
Utsending av rapporten	Sekretariatet	primo juni
Sommerseminar (med framlegging av rapporten)	Utvalget/sekretariatet/kommunene	9. - 10. juni

Opplæring av voksne innvandrere i 2009

Kommune:		Tlf.nr.:	
Kontaktperson:		Fax.nr.:	
		E-post:	

INFORMASJON TIL UTFYLLER

Målgruppe

Målgruppen for undersøkelsen er deltakere som får opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter overgangsordningen og deltakere som omfattes av rett og/eller plikt til norskopplæring (jf rundskriv H-20/05 og H-21/05)

Oversikt over personer med rett og/eller plikt til norskopplæring

Rett og plikt	Rett	Plikt	Unntak
16-55 år	55-67 år	16-55 år	
Gratis	Gratis	Betaling	
Asyl og Off	Asyl og Off		Studenter
Humanitært grunnlag	Humanitært grunnlag		Au pairer og andre med midlertidig opphold
Kollektiv beskyttelse	Kollektiv beskyttelse		
FAM (A/O; Hum og Kol)	FAM (A/O; Hum og Kol)		
FAM (norske eller nordiske borgere)	FAM (norske eller nordiske borgere)		Nordiske borgere
		Arbeids-innvandrere ikke opphold etter EFTA/EØS-regelverket	Personer med opphold etter EFTA/EØS-regelverket
		FAM (arbeids-innvandrere)	

Undervisning

Omfatter all grunnopplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, uavhengig av kursarrangør. Norskopplæring til asylsøkere inngår ikke i denne kartleggingen.

Deltakere

Kommunen skal beregne et gjennomsnitt for første og andre halvår.

Undervisningstimer

Summen av antall timer undervist i undervisningsgruppene.

Eks: Dersom det i kommunen er 3 undervisningsgrupper á 200 timer og 2 grupper á 100 timer blir antall undervisningstimer lik $(3 \times 200) + (2 \times 100) = 800$ undervisnings-timer.

Lærertillegg

Hvis kommunen har kontaktlærerfunksjon skal utgiftene til dette trekkes ut av lærertilleggsutgiftene som oppgis.

Ad punkt 4.9

Utgifter til opplæring/informasjonsarbeid i introduksjonsprogrammet ut over ordinær opplæring i norsk og samfunnskunnskap registreres her.

Ad punkt 8, 9:

Tjenester som kjøpes fra andre kommuner, føres under punkt 8, 9 og 10

1. Ble det undervist i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i kommunen i 2009?

Ja

Nei

2. Fikk voksne innvandrere bosatt i kommunen opplæring i andre kommuner i 2009?

Ja

Nei

Dersom svaret var ...

- ja på begge spørsmål ==> besvar spm **3,4,5,6,7,8,9 og 10**
- ja på spørsmål 1 og nei på spørsmål 2 ==> besvar spm **3,4,5,6 og 7**
- nei på spørsmål 1 og ja på spørsmål 2 ==> besvar spm **8,9 og 10**

Besvares av kommuner hvor det foregikk opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2009

3. Omfanget av opplæring i norsk og samfunnskunnskap:

NB! Kun undervisning for deltakere som f r opplæring etter overgangsordningen og deltakere som omfattes av rett og/eller plikt til norskopplæring (jf rundskriv H-20/05 og H-21/05). Norskopplæring til asylsøkere inngår ikke i denne kartleggingen.

3.1 Deltakere	1. halvår 2009 (gjennomsnittlig antall deltakere)	2. halvår 2009 (gjennomsnittlig antall deltakere)
Deltakere med rett og plikt etter 01.09.2005	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Deltakere som følger overgangsordningen	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Deltakere med plikt men ikke rett etter 01.09.2005	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Sum deltakere i målgruppen for undersøkelsen	0	0

3.2 Undervisningstimer for deltakere innenfor målgruppen

Antall undervisningstimer	Timer: <input type="text"/>	Timer: <input type="text"/>
---------------------------	-----------------------------	-----------------------------

3.3 Grupper for deltakere innenfor målgruppen

Antall undervisningsgrupper i kommunen	Grupper med...	Grupper med...
	kun 1 deltaker	kun 1 deltaker
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	2-5 deltakere	2-5 deltakere
	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	6-10 deltakere	6-10 deltakere
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
11-15 deltakere	11-15 deltakere	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
mer enn 15 deltakere	mer enn 15 deltakere	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	

3.4 Eventuelle merknader til disse svarene. I tillegg kan det oppgis antall deltakere som mottar undervisning, men som ikke er med i målgruppen for denne undersøkelsen (for eksempel asylsøkere). (Utgifter og inntekter for disse skal ikke tas med i skjemaet.) :

Opplysningene på denne siden er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
	E-post:	<input type="text"/>

Besvares av kommuner hvor det foregikk opplæring av voksne innvandrere i 2009
Kommunale utgifter og inntekter knyttet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

4. Kommunale tjenester - utgifter

NB! Kun undervisning for deltakere som f r opplæring etter overgangsordningen og deltakere som omfattes av rett og/eller plikt til norskopplæring (jf rundskriv H-20/05 og H-21/05). Utgifter til denne opplæringen føres i pkt 4.1-4.6, inntekter i pkt 5.1-5.8. Gis det opplæring knyttet til introduksjonsordningen som går ut over ordinær opplæring i norsk og samfunnskunnskap, skal dette føres under administrasjonsundersøkelsen, introduksjonsprogram, pkt 4.2. Dette gjelder også hvis voksenopplæringen administrerer andre aktiviteter under introduksjonsprogrammet som ikke utløser refusjon.

2009
(1. jan - 31. des)

4.1 Lærerlønn

Utgifter til lærerlønn (inkl. vikarutgifter og sosiale utgifter, ekskl. utgifter refundert av folketrygden og utgifter til kontaktlærerfunksjon).

Kr:

4.2 Administrasjon

Utgifter til administrasjon (inkl. lønn til adm. personalet) ved undervisningsstedene/skolene (ev. ved skolekontoret dersom adm. er sentralisert).

Kr:

4.3 Undervisningsmaterieil

Utgifter til undervisningsmaterieil, herunder utgifter til datautstyr og programvare til undervisning, samt kopieringsutgifter.

Kr:

4.4 Reisestøtte

Utgifter til reisestøtte

Kr:

4.5 Utgifter til 50 t samfunnskunnskap

Utgifter til 50 t samf.kunnskap som ikke er med under 4.1 - 4.3 (f. eks tolkeutgifter, kjøp av tjenester i andre kommuner)

Kr:

4.6 Per capita-tilskudd overført til andre kommuner

Har kommunen utgiftsført per capita-tilskudd til andre kommuner (for deltakere som har flyttet til andre kommuner i løpet av året)? Oppgi

Kr:

4.7 Oppgi andel av undervisningstimene som ble gitt av lærere med og uten godkjent utdanning

...med godkjent lærerutdanning: <input style="width: 100px; height: 15px;" type="text"/> %	+	...uten godkjent lærerutdanning: <input style="width: 100px; height: 15px;" type="text"/> %	=100%
--	---	---	-------

4.8 Anslå gjennomsnittlig årslønn (eks. sosiale kostnader) for lærerne som mottok lønnsutbetalingene oppgitt i punkt 4.1:

4.9 Utgifter til voksenopplæring som skal overføres til Administrasjonsunders kelsens punkt 4.2, Introduksjonsprogram:

2009
(1. jan - 31. des)

Utgifter til opplæring/informasjonsarbeid i Introduksjonsprogrammet ut over ordinær opplæring i norsk og samfunnskunnskap
 Andre utgifter til introduksjonsprogrammet (ulike aktiviteter, lokaler, egenandeler):

Kr:

SUM: (Skal overføres til pkt. 4.2 i administrasjonsundersøkelsen)

Kr:

Kr:

Skriv kort hvordan kommunen organiserer deltakerfinansiert opplæring, betalingssatser etc.

Eventuelle merknader til del 4:

Opplysningene i del 4. Kommunale tjenester - utgifter er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

5. Kommunale tjenester - inntekter

2009
(1. jan - 31. des)

5.1 Statstilskudd overgangsordningen i 2009

Både for opplæring i kommunal regi og eventuell opplæring i regi av studieforbund) - inntektsført tilskudd uavhengig av om tilskuddsbeløp er mottatt

Kr:

5.2 Per capita og- resultattilskudd i 2009

Inkludert 1. - 5. års per capita-tilskudd og resultattilskudd – inntektsført tilskudd uavhengig av om beløpet er mottatt

Kr:

5.3 Skjønntilskudd

Kr:

5.4 Grunntilskudd

Kr:

5.5 Inntekter fra andre kommuner

Inntekter fra andre kommuner som kommunen driver norskopplæring for.

Kr:

5.6 Per capita – tilskudd i 2009 - mottatt fra andre kommuner

Har kommunen fremmet krav om per capita-tilskudd ovenfor andre kommuner (for deltakere som har flyttet til kommunen i løpet av året)? Oppgi inntektsført beløp.

Kr:

5.7 Deltakerbetaling

Egenbetaling for deltakere som har plikt men ikke rett (utdypes under spm 5.9)

Kr:

5.8 Annet

Annet, eks div kurs etc (utdypes under spm 5.9).

Kr:

5.9 Eventuelle merknader til del 5:

Opplysningene på denne siden er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
<input type="text"/>	E-post:	<input type="text"/>

Kommunale utgifter og inntekter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

6. Kjøpte tjenester fra private tilbydere (f.eks. frivillige undervisningsorganisasjoner, AOF, Folkeuniversitetet)

NB! Kun undervisning for deltakere som får opplæring etter overgangsordningen og deltakere som omfattes av rett og/eller plikt til norskopplæring (jf rundskriv H-20/05 og H-21/05). Utgifter til denne opplæringen føres i pkt 6.1-6.5. Gis det opplæring knyttet til introduksjonsordningen som går ut over ordinær opplæring i norsk og samfunnskunnskap, skal dette føres under administrasjonsundersøkelsen, introduksjonsprogram, pkt 4.2. Dette gjelder også hvis voksenopplæringen administrerer andre aktiviteter under introduksjonsprogrammet som ikke utløser refusjon.

2009
(1. jan - 31. des)

6.1 Lærertillegg

Utgifter til lærertillegg (inkl. vikarutgifter og sosiale utgifter, ekskl. utgifter refundert av folketrygden og utgifter til kontaktlærertillegg).

Kr:

6.2 Administrasjon

Utgifter til administrasjon (inkl. lønn til adm. personalet) ved undervisningsstedene/skolene (ev. ved skolekontoret dersom adm. er sentralisert).

Kr:

6.3 Undervisningsmaterieell

Utgifter til undervisningsmaterieell, herunder utgifter til datautstyr og programvare til undervisning, samt kopieringsutgifter.

Kr:

6.4 Utgifter til 50 t samfunnskunnskap

Utgifter til 50 t samf.kunnskap som ikke er med under 4.2 administrasjon (f. eks tolkeutgifter, kjøp av tjenester i andre kommuner)

Kr:

6.5 Annet

(må spesifiseres under spørsmål 6.9)

Kr:

6.6 Spørsmål om lærernes utdanning. Oppgi andel av undervisningstimene som ble gitt av lærere...

...med godkjent
lærerutdanning:

%

...uten godkjent
lærerutdanning:

+ % =100%

6.7 Anslå gjennomsnittlig årslønn (eks. sosiale kostnader) for lærerne som mottok lønnsutbetalingene oppgitt i punkt 6.1:

6.8 Utgifter til voksenopplæring som skal overføres til Administrasjonsundersøkelsens punkt 4.2, Introduksjonsprogram:

2009
(1. jan - 31. des)

Utgifter til opplæring/informasjonsarbeid i Introduksjonsprogrammet ut over ordinær opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Kr:

Andre utgifter til introduksjonsprogrammet (ulike aktiviteter, lokaler, egenandeler):

Kr:

SUM: (Skal overføres til pkt. 4.2 i administrasjonsundersøkelsen)

Kr:

6.9 Eventuelle merknader til del 6 (for eksempel hvilke organisasjoner/virksomheter kommunen kjøper tjenesten av):

Opplysningene i del 6. Kjøpte tjenester er gitt av:	Tlf. nr:	
	E-post:	

Besvares av kommuner hvor det foregikk opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere i 2009

7. Kommunale utgifter i forbindelse med bruk av undervisningslokaler til opplæring i norsk og samfunnskunnskap:

	Kommunale utgifter i 2009
7.1 Leie Utgifter til leie av lokaler i ikke-kommunale bygg (dette er andre utgifter enn det som ligger inne i 4.9)	Kr: <input type="text"/>
7.2 Stipulert leie Stipulerte leieutgifter i kommunale bygg	Kr: <input type="text"/>
7.3 Andre utgifter Andre utgifter f. eks til strøm, renhold, vaktmester og inventar	Kr: <input type="text"/>

Ad punkt 7.2. Gi en kort beskrivelse av hvordan utgiftene er stipulert (antall kvm, pris pr. kvm, om prisen inkl. driftsutgifter e.l.).

Ad punkt 7.3. Spesifiser hvilke andre utgifter dette dreier seg om.

Eventuelle merknader til del 7:

Opplysningene på denne siden er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
<input type="text"/>	E-post:	<input type="text"/>

Besvares av kommuner hvor voksne innvandrere bosatt i kommunen fikk opplæring i andre kommuner i 2009

8. Omfanget av opplæring i norsk og samfunnskunnskap:

8.1 Deltakere	1. halvår 2009 (gjennomsnittlig antall deltakere)	2. halvår 2009 (gjennomsnittlig antall deltakere)
Deltakere med rett og plikt etter 01.09.2005	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Deltakere som følger overgangsordningen	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Deltakere med plikt men ikke rett etter 01.09.2005	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Sum deltakere i målgruppen for undersøkelsen	0	0

9. Utgifter til vertskommune

9.1 Betaling til vertskommunen i hht avtale mellom kommunene

2009
(1. jan - 31. des)
Kr:

9.2 Eventuelle merknader:

10. Inntekter

Statstilskudd per capita i 2009 (NB! Inkludert 1. - 5. års per capita-tilskudd, resultattilskudd og skjønnstilskudd)

Kr:

Opplysningene på denne siden er gitt av:	Tlf. nr:	<input type="text"/>
<input type="text"/>	E-post:	<input type="text"/>